

URTX

L A FÀBRICA DE MAQUINÀRIA
AGRÍCOLA J. TREPAT DE TÀRREGA
(1914-2004): APUNTS D'UN
"VIATGE PEL TÚNEL DEL TEMPS"

Jaume Espinagosa i Marsà

LA FÀBRICA DE MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

J. TREPAT DE TÀRREGA (1914-2004):

APUNTS D'UN "VIATGE PEL TÚNEL DEL TEMPS"

Jaume Espinagosa i Marsà
Director
del Museu
Comarcal de
l'Urgell - Tàrrega

Aquest 2004 es compleixen noranta anys de l'existència de la fàbrica de maquinària agrícola J. Trepat de Tàrrega. Aquest article vol ser un senzill recordatori d'una empresa que canvià, de manera irreversible, les formes de producció i de viure de la pagesia catalana i espanyola durant bona part del segle XX.

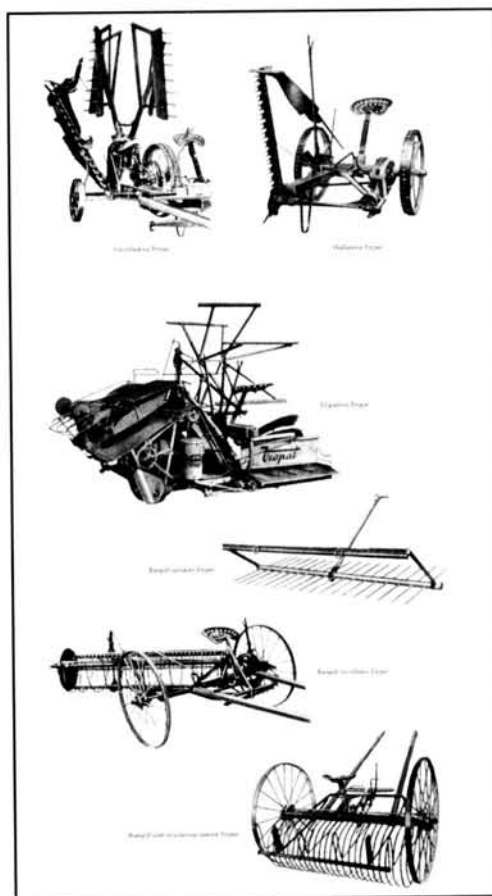
A Espanya, a més de la indústria J. Trepat, només hi havia, entre algunes altres de menys significatives, l'empresa Ajúria de Vitòria (Àlava), que fabricà aquests tipus de maquinària agrícola. A França tenim notícia de l'empresa Amouroux Frères Établissements (Tolosa de Llenguadoc), que produïa aquest tipus de màquines per a l'agricultura; hem de suposar que n'hi hauria altres. A Itàlia destacava la fàbrica Laverda i, a Alemanya, la Krupp. Totes han desaparegut, o bé, si més no, no han conservat l'estructura productiva que encara existeix a la fàbrica J. Trepat de Tàrrega. Cal tenir ben present aquesta realitat a l'hora de saber valorar la importància de la supervivència d'aquest patrimoni industrial al nostre país. Un patrimoni únic a l'Europa occidental.

Diferents models de màquines fabricades a les indústries J. Trepat de Tàrrega.

Els orígens i els edificis

La primera foneria Trepat estava emplaçada, des de l'any 1914, en uns magatzems del carrer d'Ardèvol de Tàrrega; val a dir que la primera factura que es troba al seu arxiu porta data del dia 30 de gener de 1914. D'aquesta foneria i tallers sortiren, entre els anys 1916 i 1919, les primeres màquines de segar o gabelladores que es fabricaren íntegrament al nostre país. Durant els anys 20, la fàbrica tenia els tallers de muntatge i mecanització de les peces al carrer de Mossèn Sarret (antigament, carrer de Salmerón) i al carrer de Sant Pelegrí.

El progressiu creixement de l'empresa va fer necessari un nou trasllat als afores de la ciu-

tat amb la construcció d'un modern complex industrial.

En el decurs dels anys 1933 i 1936 es construïren tretze de les dinou naus que configuren el complex metal·lúrgic de les indústries Trepat.

A partir d'una idea senzilla, que a la pràctica resultà absolutament efectiva, s'ha bastit un autèntic imperi industrial. Josep Trepat Galceran va veure com les màquines d'alladores Mc Cormick, que s'importaven dels EUA, no s'adaptaven a les necessitats de producció ni a l'economia de la majoria de page-

Cartell publicitari de les indústries J. Trepat de Tàrrega.
Any 1962.
(Arxiu de les Indústries J. Trepat)

J. Trepnat

MAQUINARIA
AGRICOLA

TARREGA

EL PROGRESO DE LA INDUSTRIA AL SERVICIO DE LA AGRICULTURA

THE OLIVE HARVESTOR
Patented March 8, 1934 - 1935

sos catalans i espanyols. Aleshores va pensar que era imprescindible dotar la nostra pagesia d'una màquina de reduïdes dimensions, adaptada a les especials característiques del terreny i als conreus del país.

Les màquines dalladores Trepapat podien ser estirades per un sol animal, tenien un preu assequible i un bon rendiment. Amb aquesta idea féu el salt qualitatiu i quantitatiu del taller a la fàbrica de producció en cadena. L'any 1920, ja es fabricava una sèrie de cinquanta gabelladores.

El 1925, la fàbrica Krupp d'Alemanya adquirí, mitjançant un intermediari, aquesta màquina i la produí per entrar en competència amb la Trepapat.

Val a dir que, l'any 1931, el Govern de l'Estat va concedir a la fàbrica Trepapat el títol de productor nacional.

En el període de la guerra civil, la fàbrica fou col·lectivitzada per la UHP (Unión de Hermanos Proletarios).

El procés de producció

Abans d'entrar a la fàbrica, en un pati a prop de la secció de foneria, trobem un magatzem d'obres on hi havia tots els estris de paleta que servien per anar construint les successives naus. Aquesta feina la duïen a terme un mestre d'obres, els paletes i diversos obrers que també treballaven a la fàbrica.

Enfront dels cubilots de la foneria hi havia instal·lat un aparell, força curiós i perillós, anomenat el trencador de ferro. Aquest artefacte consistia en tres pals en forma de trípede, d'onze metres de llargada: un dels pals portava unes falques per arribar a dalt de l'encreuament de tots tres, on hi havia penjada una corriola, amb una sirga de 25 metres de llarg i de 15 mil·límetres de gruix,

que s'enrotllava amb un cilindre similar a un polispast accionat per un motor elèctric i que servia per elevar la pera i la pinça que el subjectava. En un braç de la pinça hi havia lligada una corda que, en ser estirada, obria aquesta, i la pera queia en caiguda lliure des d'una alçada de 7,2 metres (tenia un pes de 850 quilograms). Els operaris que feien funcionar aquest aparell estaven protegits per unes mampares de fusta per evitar l'impacte dels trossos de ferro que sortien disparats per l'impacte de la pera.

Una passejada atenta per la fàbrica ens permet seguir i entendre perfectament el seu procés productiu.

L'activitat pròpiament productiva s'encetava a la **Secció de Foneria**. Aquest treball consistia a carregar, per la part superior, els cubilots de la fosa, a base de ferro vell, ferro colat, carbó de coc i lingots. Els primers anys, era un treball manual. Més endavant, s'incorporà el muntacàrregues. Un cop ficat el material que s'havia de fondre, s'encenia el foc i un ventilador mantenia i accelerava el seu tiratge. Amb el pas del temps, s'havien de canviar les pedres refractàries dels forns a causa del desgast que patien.

Ja a l'interior de la primera nau, la colada o ferro fos que s'anava fent als forns es descarregava als gresols, que podien ser transportats a mà per dos treballadors, en un carro per un treballador, o bé mitjançant una grua mecànica. El pas següent era buidar el ferro fos del gresol dins els motlles. Un cop refredat lentament, tapat per la terra, s'obtenia la peça desitjada. El modelatge podia fer-se a mà, a màquina i amb resines sintètiques.

En aquesta primera nau hi ha, a més a més, la màquina per modelar i unes grues que suporten 4.000 quilograms (una de manual i una altra d'elèctrica).

En la nau segona de la foneria hi ha els forns de ferro manejable. Aquí s'agafava el ferro fos o colat i se'l tornava més manejable a base de dies i de temperatures que no sobrepassaven els 900 graus centígrats.

Anys més tard, el ferro fos va ser substituït per l'acer fos, que es comprava fora.

A la tercera nau, hi veiem la foneria d'alumini i bronze. Aquí es feien les plaques d'alumini dels diferents motlles de foneria. Amb el bronze, es fabricaven els coixinets o casquets de les màquines. També hi trobem el bombo de netejar peces, el molinet de triturar colofònia i carbó pedra, una màquina automàtica de crivar i vibrar i moles de desbarbar o esmolar.

Quan entrem a la nau número quatre, ens trobem amb el **Magatzem de Peces Foses, de Calibrat i de Tubs**. És el material necessari per al procés productiu de la nau següent.

A la quarta nau, també es guarden els utillatges i les plantilles que s'empraven en el procés de la mecanització de les peces, a més d'una màquina automàtica de serrar.

Al fons i a la dreta d'aquesta nau, hi ha l'**Oficina Tècnica de Modelatge**. En els seus millors temps, hi havia treballat un perit i tres modelistes. Eren uns veritables artesans i artistes, tant quan dibuixaven els models com quan feien els prototips amb fusta. El mobiliari de l'oficina el formen una taula de dibuix, tres bancs de fuster, un torn de fusta, una serradora de marqueteria i un arxivador de dibuixos tècnics. A la part superior, es conserva l'arxiu dels models fets amb fusta i de les plaques per fer les peces en sèrie. A sota, hi ha el magatzem de primeres matèries, de colofònia, de pols de carbó i de grafit.

Sense cap mena de dubte, la **Secció de Tallers**, nau cinquena, és la més espectacular de tota la fàbrica Trepat. L'impressionant embarrat i les vint-i-cinc màquines que hi trobem en són els protagonistes absoluts. L'embarrat, accionat per un sol motor elèctric, subministrava l'energia elèctrica, a través de les politges i les corretges planes de cuir, a les diferents màquines: els torns (un d'americà de la casa Bradford i un altre de la marca Hispano-Suïssa), dues mandrinadores, tres torns revòlver, dues llimadores, unes planejadors i diversos torns de producció. I també hi ha màquines radials i màquines d'afilar, de roscar i de foradar; cal tenir molt present que totes aquestes màquines són peces úniques i de fabricació pròpia.

En aquesta nau, resta ubicada la sirena, amb un so característic que marcava l'horari, tant dels treballadors de la fàbrica com de la pàgina targarina. Fou tot un símbol.

Cal tenir molt en compte que dels diferents tallers de la fàbrica van sortir molts dels tècnics i operaris dels futurs tallers i indústries targarines; d'aquesta manera, Cal Trepat fou una singular i eficient escola industrial per a la ciutat.

Un element que es va repetint en cadascuna de les diferents seccions de l'empresa són les cabines dels encarregats. Eren els llocs de comandament i de control eficient de tot el procés de fabricació. Cada encarregat disposava d'un llibre guia, on hi constava fins al més petit detall sobre la feina a desenvolupar en llur secció i el temps que es tardava a fer-

la. Un telèfon interior comunicava directament amb l'oficina de l'amo i entre les diferents seccions.

A la nau sisena hi ha instal·lada la **Secció de Tallants**. Aquí continuem amb la diversitat i espectacularitat de les diverses màquines ubicades, la meitat de les quals estan accionades pel mateix embarrat del taller: una cisalla anglesa (els seus components es van muntar a base de cargols, sense cap soldadura); dues premses excèntriques de 80 tones per tallar xapa i ferro a base de matrius; una màquina de foradar; una màquina de dentar tallants, una premsa excèntrica per fer valones; una premsa manual; un generador per inducció per trempar els tallants, i unes moles per esmolar els tallants i rectificar-los.

Al fons de la nau, es conserva un forn amb cadena i cremador de gasoil, que fou el primer de fer les funcions de trempar els tallants. També hi veiem un forn de reveniment dels tallants, un bombo per netejar-los i màquines de desbastar, de rectificar i d'esmolar.

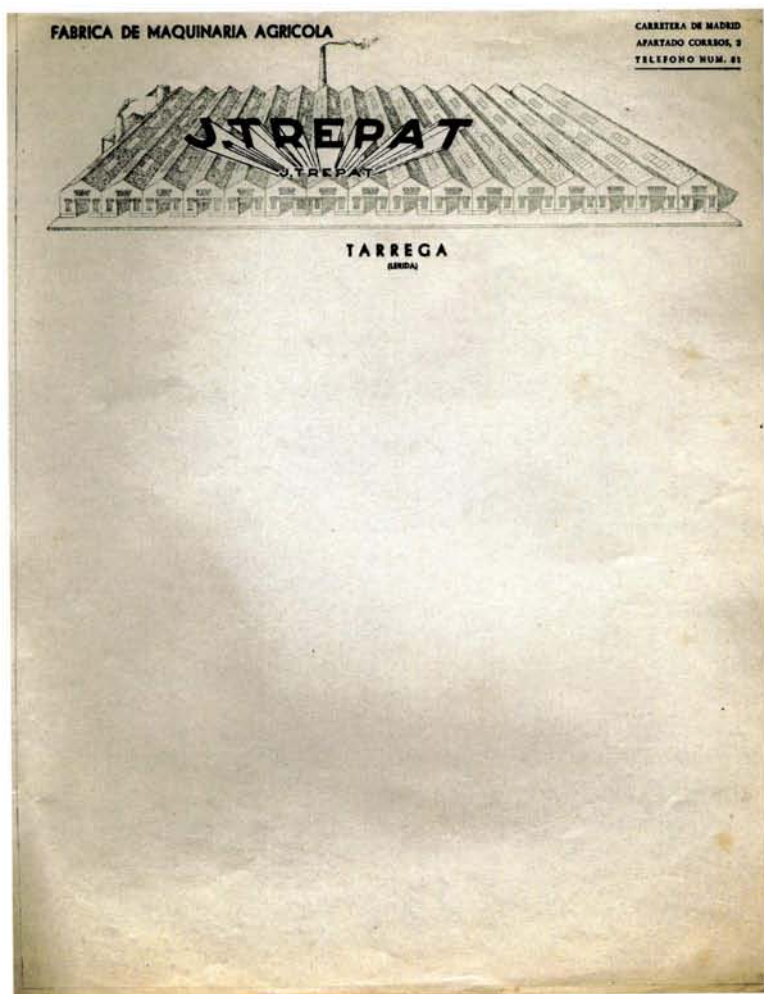
A l'entrada, a la part dreta, hi ha les primeres oficines, on hi treballaven l'amo i set treballadors.

En aquesta zona, també veiem els utillatges per a les premses; així mateix, serveix de magatzem de xapa laminada d'acer, de xapa galvanitzada, de xapa negra... i també hi ha una farmaciola.

La **Secció de Muntatge de Màquines Segadores** ocupa les naus set, vuit i nou. El 1929, les indústries Trepat van treure al mercat la dalladora per segar farratge: fou el primer fabricant d'Espanya d'aquesta màquina. En aquest mateix any, consta la comercialització de les màquines de foradar, corbar i recalcar.

Canvis a la capçalera de la papereria oficial de la fàbrica J. Trepat.

La primera correspon als començaments dels anys 30 i la segona, al període de la guerra civil, quan l'empresa fou col·lectivitzada. (Arxiu de la Indústries J. Trepat)

Els primers muntatges de conjunts de peces de les segadores es feien en diferents taules de taller.

Al fons de la nau set, hi ha el taller de soldadura elèctrica de fil continu i robotització. A més a més, diverses màquines de desbarbar o esmolar.

Durant la dècada dels anys 50, començaren els muntatges en cadena, un dels primers de tot l'Estat. A més, l'any 1955, les indústries Trepat també foren els primers fabricants que van dotar de rodes amb pneumàtics totes les màquines agrícoles, que abans portaven rodes de ferro.

La primera segadora d'alfals per a tractor va sortir l'any 1960. Aquest fet va marcar un canvi qualitatiu complet en l'empresa Trepat, la qual va passar de fabricar màquines de tracció animal a fabricar màquines per a tractors. A partir d'aleshores, apareixerien les adobadores, els rampills, les premses, les segadores sense rodes per a tractor, les premses d'empacar i de fer farcells, les recol·lectores i d'altres.

A la nau vuit és on es feien la majoria dels forats de les peces que es fabricaven; així, hi

trobem vuit màquines per foradar, dues rebladores i una màquina de llimar.

Al fons de la nau vuit hi ha el quadre del comandament elèctric i un motor anglès de gasoil de quatre cilindres amb una dinamo per produir llum en cas de restricció elèctrica.

Al soterrani de la nau hi ha les dues calderes i el dipòsit de gasoil de la calefacció de la fàbrica. Mitjançant dos radiadors penjats vora el sostres de totes les dinou naus, expulsaven aire calent per tal de climatitzar aquell espai. La nau número nou fou l'indret exacte on es muntà la cadena de muntatge de les màquines segadores.

En gairebé totes les naus, es construïren uns moderns sanitaris i dutxes per als treballadors. Al fons, hi ha un taller de forja amb les seves encluses, dos fornals amb els estris corresponents per a la forja i una premsa de fricció.

Ens trobem a la nau número deu, a la **Secció d'Estampació i Calibratge**. Aquí es mecanitzaven les peces d'aquesta secció. Hi podem veure les màquines fressadores per fer talls al ferro per tal d'encaixar-hi peces; màquines de foradar; un martinet d'altura (el seu treball consistia a elevar la massa de 450 quilograms fins a dalt, es deixava caure de cop en caiguda lliure i estampava el ferro laminat); quatre fornals, tant de gasoil com de fuel, per escalfar el ferro i, d'aquesta manera, poder-lo estampar; una màquina per calibrar el ferro en fred; un martell piló de 125 quilograms; un motor de gasoil de tres cilindres amb l'alternador corresponent; màquines de rectificació, esmolar i llimar, i una serra de cinta. Al fons, un quartet amb un forn de cementar peces: consistia en un bany de sals per tal que el ferro obtingués una duresa molt superior, especialment per suportar el desgast o la fricció. També hi trobem les banyeres per decapar el ferro.

Finalment, en aquesta secció trobem el taller de matriceria o de matrius manuals per realitzar les estampacions. S'utilitzava un acer especial anomenat "amboto".

A la nau número onze hi ha instal·lada la **Secció de Fabricació de Lones**, el magatzem de cargols i femelles i els utilitatges per fabricar lligadores i segadores. L'any 1935, es van realitzar els primers treballs per construir les lligadores.

Al final de la nau, hi ha la secció de fabricació de lones per a l'elevador de la lligadora, que transportava les messes al lligador per ser lligades donant-los forma de gabella.

En aquesta nau, també hi ha una màquina de cosir industrial.

La Secció del Muntatge de les Lligadores i dels Ajustaments Finals, nau número dotze.

Les lligadores foren unes de les màquines més importants, tant des del punt de vista de l'estalvi de mà d'obra com per la forma com permetien incrementar la superfície de blat conreada i, per tant, la producció.

La funció bàsica de les lligadores era lligar les garbes de gra amb fil de cisa. Alhora, era segadora i podia adaptar-se tant per a tir d'animals com de tractor.

Al fons d'aquesta nau hi ha un altre forn i una altra forja, on es fabricaven les cadenes i els coixinets de rodets, una premsa de fricció de 100 tones, un torn, una sirena de so, màquines de foradar, rebladores...

La nau número tretze ens porta a la **Secció dels Rampills**. Es fabricaven quatre tipus de rampills: el rampill voltejador de fenc amb forques, el rampill giratori, el rampill recollidor (d'aquest rampill n'existia una versió més reduïda i més senzilla, anomenada rampill lleuger de rodes) i el rampill amb descàrrega lateral. Tots aquests estris servien, bàsicament, per voltejar els farratges o recollir-los en munts al tros, o bé afilerar-los.

El primer rampill de rodes es comercialitzà l'any 1931. Deu anys més tard, sortiren els rampills automàtics.

En aquesta secció també es fabricaven les grades d'estrelles, o d'esterrossadora, i les afiladores.

En la seva fabricació, s'utilitzaven les màquines de foradar, les de corbar les rodes de ferro i les recaladores.

A les naus número catorze i quinze veiem la **Secció de Pintura**. Era l'última feina que es realitzava dins el procés de fabricació d'una màquina Trepat. Des de l'any 1916 fins als anys 50, es pintava amb pinzells i es perfilaven algunes peces. La pròpia empresa es fabricava la pintura en un quartet al fons de la nau. A mitjans anys 50, es començà a pintar amb pistola. Fins al anys 70, s'utilitzaren els pigments naturals. Una vegada pintades, es col·locaven a les màquines les corresponents calcomanies que identificaven el fabricant.

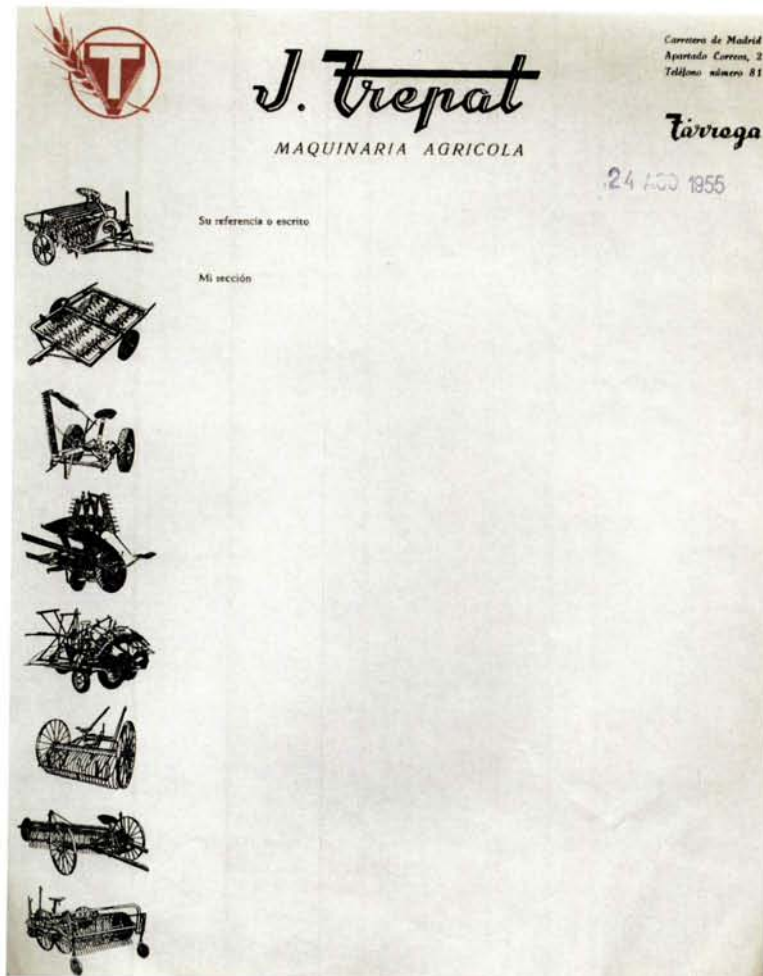
Una part de la nau número quinze també s'utilitzava com a magatzem de les màquines acabades.

A la nau número setze hi trobem el **Magatzem de Ferro i l'Arxiu General**. L'Arxiu General de la fàbrica Trepat és un autèntic pou d'informació, sobretot de la vida professional dels obrers, però també de diversos i significatius aspectes de la seva vida personal. Dins l'àmbit professional, hi podem consultar exhaustives fitxes del personal i llur rendiment, temps assignat a la producció de cada peça, baixes i altes per malaltia, control permanent del funcionament de les diferents seccions, dibuixos, croquis i plànols de màquines i peces, factures de les cases subministradores i de diferents reparacions i correspondència general.

Quant a assumptes que incideixen en l'àmbit privat dels treballadors, trobem sol·licituds de clemència per a algun obrer davant les autoritats de la postguerra, informes sobre el grau de participació dels obrers en manifestacions religioses i ciutadanes i els justificants dels permisos i llicències per a afers familiars i domèstics.

La **Secció de Fusteria** resta ubicada a la nau número disset. És un autèntic i grandios taller de fusteria amb unes màquines molt voluminoses. Destaquem la serradora, la màquina de tallar, la màquina de regruixar, l'esmolado-

Models del paperam oficial de l'empresa dels anys 50 i 60.
(Arxiu de les Indústries J. Trepat)

ra d'eines, les serres en cadena, l'esmoladora de la serra de cinta i la màquina de soldar.

La nau número divuit era el **Magatzem de Fusta i de Plantilles** per fabricar les peces de fusta en sèrie.

Aquí es guardaven, durant dos anys, els troncs de fusta d'alsina i de faig que s'empraven per fer les bieles i camatimons (o vares de tir de les gabelladores i les dalladores, les lligadores i els rampills).

També s'hi guardaven els estands que es muntaven en les diferents fires en què es participava.

El **Magatzem de les Màquines Acabades** es troba a la nau número dinou (la darrera). Finalment, les màquines estaven llestes per ésser facturades al seu lloc de destinació.

Secció de Recanvis

La botiga de recanvis i el seu magatzem es troben als baixos de la casa que va manar construir Josep Trepas just al costat de la filera de naus de la fàbrica. Des de l'immens terrat de la casa, situat al damunt de la Secció de Recanvis, es té una vista panoràmica de tota la fàbrica.

La casa del propietari fou construïda l'any 1960 i dirigí l'obra l'arquitecte Mijares.

Departament Comercial. Secció d'Administració i Vendes

Es troba també als baixos de la casa i al costat mateix de la Secció de Recanvis. Aquestes noves oficines substituïen les primeres, situades al començament de la nau sisena.

Cal destacar la conservació de les primeres màquines d'escriure i dels primers ordinadors que s'utilitzaren a l'empresa. També important és tota la documentació administrativa i comptable que es conserva, a més de tota la documentació i plànols de l'organització comercial (que es distribuïa en petites zones dins de cada província, amb el respectiu representant i amb el seu mapa-croquis corresponent).

En un gran mapa d'Espanya, hi ha assenyalades, amb agulletes clavades, les poblacions on es trobaven els representants o agents de venda de les màquines de la fàbrica Trepas.

Des d'aquestes oficines es portava el control comptable, administratiu i comercial de l'empresa.

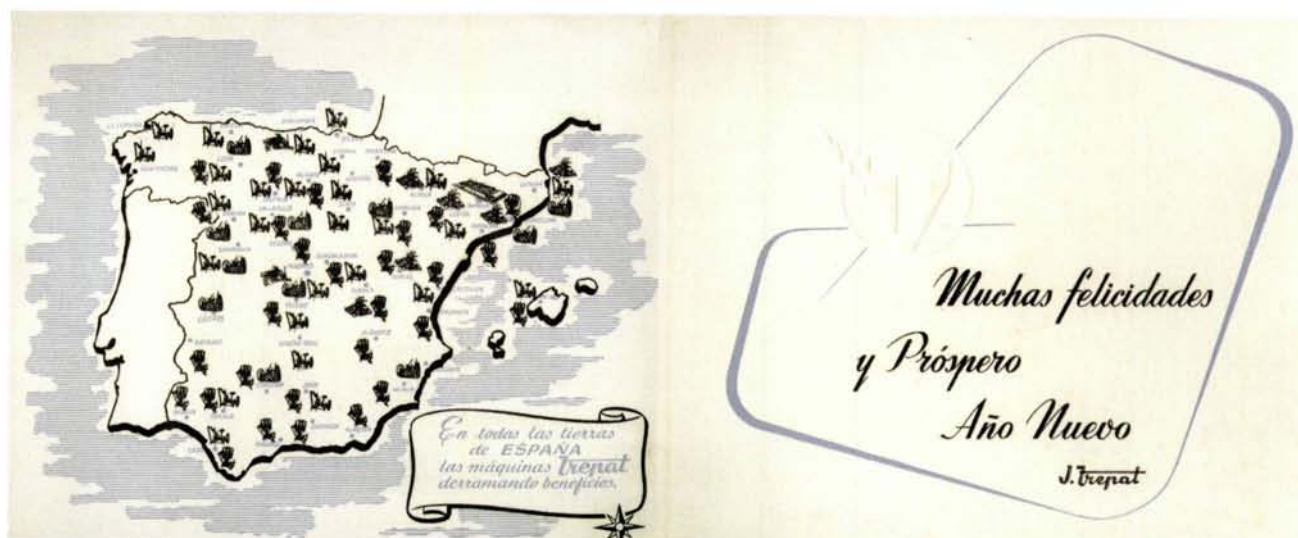
La comercialització: exposicions i fires

L'estació del ferrocarril de Tàrraga amb vagonets de tren carregats de màquines de la fàbrica Trepas fou un fet habitual durant molts anys. Ja l'any 1934, un periodista del setmanari targarí *Acció Comarcal* va escriure la següent crònica: "En el període anterior a la sega, fa de bon veure la corrua de carros i camions que surten d'aquests tallers amb màquines noves de trinca, que el pagès s'enduu satisfet amb la cara riallera perquè en aquesta màquina "Trepas" veu el màxim rendiment i l'estalvi de suors. Són no poques les que es trameten a l'interior de la península per ferrocarril, la qual cosa dona a la nostra estació durant unes setmanes de l'any, un moviment de sortides insospitat. Enguany, foren tantes les que es facturaren en un sol dia, que els vagonets que s'hagueren d'utilitzar gairebé formaven un tren. La tonalitat d'aquell comboi carregat de màquines de colors llampants i optimistes era un espectacle digne d'ésser vist".

De màquines Trepas se n'han exportat a Anglaterra, a la Costa d'Ivori, a Alto Volta, a l'Àrabia Saudita, a Burquina Faso, a França, a Grècia, a l'Equador, a Guinea, a Holanda, a Houston (EUA), al Líban, a Mali, a Mèxic, a Nicaragua, a Nigèria, a Panamà, a Portugal, al Sudan, al Txad, a Zàmbia i a Veneçuela. Algunes xifres del total de vendes en el decurs dels anys de l'empresa podrien ser les següents: 33.496 gabelladores, 19.696 dalladores, 16.432 barres dalladores per al tractor i 4.642 lligadores.

El propietari i fundador

Josep Trepas Galceran va néixer a l'Aladrell (Agramunt) el dia 4 de febrer de 1881 i va morir a Màlaga el dia 21 d'abril de 1974. L'any 1907, va obrir un comerç de ferreteria, con-

juntament amb els seus germans Baldomer i Estanislau. L'any 1913, muntà pel seu compte un petit taller de fabricació de puntes de París i va començar a importar màquines de segar Olivier d'Orleans (França). El 1915, amplià el taller amb una petita foneria per fer pales, relles d'arada, politges i d'altres estris. A partir d'aquí, començaria la llegendària història de la fàbrica Trepat de Tàrrega. L'any 1963, el Govern espanyol concedí a Josep Trepat la distinció de cavaller, creu senzilla de l'Orde del Mèrit Agrícola, i la medalla de plata del Mèrit al Treball. Per la seva part, l'Ajuntament de Tàrrega li atorgà la medalla d'or de la ciutat i dedicà el seu nom a l'avinguda que passa pel davant de la fàbrica. Així mateix, fou un notori patrocinador d'obres per a la ciutat; cal destacar-ne les efectuades al parc de Sant Eloi, a la capella de la Mare de Déu de Montserrat de l'església parroquial de Santa Maria de l'Alba i, en l'àmbit de la comarca de l'Urgell, cal fer esment, de manera significativa, a la col·laboració continuada al monestir de Vallbona de les Monges.

El dia 30 de gener de 1975, la fàbrica Trepat es constituí en societat anònima i passà a denominar-se Indústries Josep Trepat Galceran, SA; el seu president, fins el 1988 fou Pere Trepat Garriga, fill del fundador de l'empresa.

El director gerent

Fermí Cucurull Gassó va néixer a Tàrrega el dia 23 de juny de 1908 i va morir a Barcelona el dia 11 d'abril de 2000. Va entrar com a meritori a la foneria Trepat als 14 anys. Durant els seixanta-un anys de permanència a la fàbrica J. Trepat, ocupà diferents càrrecs fins arribar a ser-ne el director general. A partir de l'any 1940, s'ocupà de la reconstrucció de l'empresa, després dels estralls i la dispersió d'eines, de màquines i de l'arxiu de la fàbrica que provocà la guerra civil.

A partir de 1975, una vegada jubilat, ostentà els càrrecs de conseller delegat fins el 1988 i president d'Indústries Josep Trepat Galceran, SA del 1988 fins a la seva mort.

Fermí Cucurull també va exercir diversos càrrecs de responsabilitat pública en l'Administració municipal targarina. Fou regidor d'Abastaments, Sanitat i Assistència Social del 1939 fins al 1942; regidor d'Obres Públiques, Govern i Sanitat (president), des del 1952 fins al 1955; tercer tinent d'alcalde i regidor d'Obres Públiques, del 1955 al 1958. L'abril de 1958, fou designat alcalde de Tàrrega, càrrec que no ocupà a causa de les seves obligacions professionals.

L'any 1968, va rebre la Creu de l'Orde Civil de Beneficència i, l'any 1975, el Ministeri de Treball li atorgà la medalla del Mèrit al Treball, en la seva categoria de plata amb branques de roure.

Des de l'any 1988, el substituïí com a director de l'empresa el seu fill Damià Cucurull Rius, a qui agraïm, molt sincerament, la informació facilitada per a la redacció d'aquest article sobre les Indústries Josep Trepat Galceran, SA.

Els treballadors

L'evolució del nombre de treballadors de la fàbrica J. Trepat en el decurs de la seva història ha estat aquesta: l'any 1915, set; el 1923, trenta-set; el 1940, vuitanta; el 1950, cent noranta; el 1959, dos-cents vint-i-nou; el 1960, dos-cents deu; el 1970, cent divuit; i el 1980, vint-i-vuit.

Pensem que seria injust cloure aquestes notes sense fer menció i reconeixement a tots els treballadors que van prestar els seus serveis en aquesta empresa, en totes i cadascuna de les respectives categories. Val a dir que hi havia vertaders mestres en totes les

**Nadales dels anys
1949 i 1952 de la
fàbrica J. Trepat.**
(Arxiu de les
Indústries J. Trepat)

especialitats del procés productiu de la fàbrica. L'esforç col·lectiu dels treballadors i del propietari van fer possible la creació i realització de tota la maquinària agrícola que produí l'empresa en el decurs dels anys.

Hom comenta que dins de cada secció (direcció, comercials, comptabilitat, foneria, tallers, publicitat, recanvis) hi treballaren persones d'una excel·lent capacitat i molt afins a l'empresa. Cal tenir present que molts d'ells

desenvoluparen la totalitat de la seva vida laboral dins d'aquesta fàbrica.

Per tot el que hem exposat, i a l'espera que es puguin realitzar estudis molt més aprofundits sobre el que ha significat per a la història industrial targarina i catalana la fàbrica de maquinària agrícola J. Trepà de Tàrraga, citem a continuació el llistat de tots els treballadors que hem pogut trobar als arxius de l'empresa. Una feina alhora feixuga i emotiva.

TREBALLADORS DE LA FÀBRICA DE MAQUINÀRIA AGRÍCOLA J. TREPAT DES DEL 1915 FINS EL 1929

1- Joan Aldavó	43- Josep Castellà	87- Josep Llorens	132- Lluís Ricart
2- Josep Alcaraz	44- Sebastià Castellà	88- Jaume Lloses	133- Josep Rius
3- Agustí Altisen	45- Pau Castells	89- Felip Machina	134- Josep Robinat
3- Ramon Andreu	46- Ramon Castells	90- Ramon Mallol	135- Francesc Roca
4- Ricard Andreu	47- Magí Clarisó	91- Joan Martí	136- Josep Roca
5- Agustí Arbonés	48- Jaume Climent	92- Ramon Martí	137- Josep Rodrigo
6- Melitó Argelich	49- Joan Coma	93- Agustí Massip	138- Blai Rubiol
7- Domènec Àrias	50- Antoni Comes	94- Daniel Mestres	139- Sebastià Santistebe
8- Josep Armengol	51- Agustí Corbella	95- Emili Mestres	140- Francesc Satorras
9- Joaquim Aymemi	52- Maria Corbella	96- Sebastià Mill	141- Agustí Saurina
10- Antoni Balagueró	53- Bartomeu Creus	97- Josep Mingell	142- Francesc Sellés
11- Antoni Balcells	54- Ramon Creus	98- Pere Minguell	143- Ignasi Serra
12- Ramon Balcells	55- Fermí Cucurull	99- Prudenci Miquel	144- Pau Serra
13- Pere Barberí	56- Francesc Daran	100- Ferran Mo	145- Josep Serres
14- Bonaventura Barquets	57- Josep Domingo	101- Josep Monell	146- Josep Serres (fill)
15- Francesc d'Assís Barquets	58- Antoni Duran	102- Francesc Morros	147- Rafael Serres
16- Ignasi Basulles	59- Jaume Enea	103- Jacint Murté	148- Enric Sibis
17- Pere Batalla	60- Ramon Estrada	104- Pere Niubó	149- Joan Soberà
18- Francesc Berdés	61- Magí Farnós	105- Josep Novell	150- Francesc Solé
19- Amadeu Bergadà	62- Francesc Farré	106- Josep Ortíz	151- Lluís Solé
20- Isidre Bergadà	63- Joan Josep Fernández	107- Miquel Pallàs	152- Modest Solé
21- Giusseppe Braggini	64- Antoni Ferrer	108- Ramon Pallàs	153- Godofred Stengele
22- Josep Boldó	65- Isidre Foguet	109- Joan Pallejà	154- Joan Suades
23- Josep Bonals	66- Ramon Font	110- Antoni Patau	155- Antoni Tàsies
24- Francesc Bonastre	67- Josep Forns	111- Ramon Perelló	156- Francesc Teixiné
25- Pere Bonastre	68- Josep Fornés	112- Magí Petit	157- Antoni Terés
26- Ramon Bonastre	69- Manuel García	113- Josep Piferrer	158- Jaume Torné
27- Gabriel Bonet	70- Joan Graset	114- Agustí Pomés	159- Salvador Torrents
28- Miquel Bonet	71- Francesc Gassó	115- Tomàs Pomés	160- Josep Torres
29- Josep Bosch	72- Manuel Gimeno	116- Josep Pintó	161- Ramon Torres
30- Ramon Bosch	73- Josep Gómez	117- Ramon Pintó	162- Agustí Tort
31- Eusebi Brescó	74- Cándid Graells	118- Antoni Piñol	163- Jaume Trepà
32- Ramon Brescó	75- Joaquim Guasch	119- Joan Pont	164- Salvador Trullols
33- Josep Briansó	76- Josep Guasch	120- Ramon Pont	165- Josep Tosquella
34- Josep Burgués	77- Pere Güell	121- Constantí Puig	166- Ramon Tosquella
35- Joaquim Cabrera	78- Blai Huguet	122- Domènec Puig	167- Joan Tugues
36- Benet Calvo	79- Antoni Jordana	123- Sebastià Pujal	168- Marcial Tugues
37- Pere Calvo	80- Jaume Jové	124- Ramon Purgimon	169- Juli Tutusau
38- Martí Camprubí	81- Joaquim Juliachs	125- Pere Qué	170- Ricard Usón
39- Esteve Cañelles	82- Enric Liñan	126- Mateu Raní	171- Josep Valls
40- Mateu Cañelles	83- Agustí Llauradó	127- Domènec Real	172- Ignasi Vidal
41- Josep Capdevila	84- Joan Llauradó	128- Joan Real	173- Josep Vila
42- Josep Casanelles	85- Jaume Llorens	129- Ignasi Reblé	174- Magí Vila
	86- Jeroni Llorens	130- Anastasi Ribes	175- Marià Vila
		131- Josep Ribes	176- Isidre Zamora

**TREBALLADORS DE LA FÀBRICA J. TREPAT
DES DEL 1930 FINS EL1939**

1- Miquel Adrià	54- Frederic Escusol G.	106- Juli Montroig	158- Josep Ros
2- Benigne Aguilar	55- Lluís Fabregat	107- Jaume Mora	159- Josep Rubinat
3- Pere Alemany	56- Esteve Falcó	108- Josep Mora	160- Pere Sala
4- Joan Amézaga	57- Antoni Farran	109- Pau Mora	161- Francesc Salas
5- Simó Andreu	58- Josep Farran	110- Francesc Morales	162- Josep Sans
6- Melitó Argelich	59- Antoni Farré	111- Francesc Montada	163- Antoni Salvador
7- Josep Armengol	60- Ramon Flotats	112- Ramon Montada	164- Artur Salvador
8- Ventura Armengol	61- Martí Foix	113- Víctor Morros	165- Joan Santiveri
9- Josep Asotalay	62- Ramon Forcat	114- Josep Muntada	166- Lluís Santiveri
10- Enric Auberni	63- Joan Franquet	115- Ramon Muntada	167- Rafael Santiveri
11- Ferran Badia	64- Florenci Galceran	116- Ferran Murgui	168- Joan Sanvicenç
12- Josep Bonastre	65- Joan Garriga	117- Jaume Oliva	169- Joan Saperas
13- Antoni Bosch	66- Antoni Gasull	118- Santiago Oliveras	170- Josep Sarramona
14- Pere Bosch	67- Joan Giralt	119- Isidori Oró	171- Francesc Sellés
15- Ramon Bosch	68- Josep Giralt	120- Jaume Orpí	172- Joan Serra
16- Salvador Bosch	69- Ramon Giralt	121- Miquel Ortiz	173- Josep Serra
17- Pau Bovet	70- Ricard Gisbert	122- Ramon Padró	174- Mateu Simó
18- Pere Bovet	71- Frederic Gòdia	123- Josep Palma	175- Felip Solà
19- Joan Cabrera	72- Antoni Gomà	124- Salvador Pareja	176- Florenci Solà
20- Ramon Cabrero	73- Marià Gràcia	125- Josep París	177- Emili Solé
21- Antoni Calafell	74- Domènec Gras	126- Andreu Patau	178- Felip Solé
22- Jaume Calafell	75- Ramon Gras	127- Jaume Patau	179- Francesc Solé
23- Josep Canals	76- Blasi Grau	128- Ramon Patau	180- Jaume Solé
24- Pau Carbonell	77- Domènec Gros	129- Sebastià Patau	181- Josep Solé
25- Eloi Carreras	78- Esteve Guibas	130- Ramon Pelayo	182- Ramon Solé
26- Ramon Carreras	79- Manuel Huguet	131- Jaume Peralba	183- Jaume Solé Teixidó
27- Ramon Capdevila	80- Bartomeu Jané	132- Ramon Peret	184- Jaume Solans
28- Josep Castellà	81- Àngel Jordana	133- Jaume Petit	185- Artur Sorribas
29- Ramon Castelló	82- Salvador Llordés	134- Magí Petit	186- Ramon Soto
30- Josep Castells	83- Felip Lloses	135- Francesc Pi	187- Baptista Sunyer
31- Pere Castells	84- Jaume Lloses	136- Lluís Pijuan	188- Enric Sœria
32- Joan Casteràs	85- Magí Llusà	137- Macari Pons	189- Ramon Tarragó
33- Josep Casteràs	86- Flavià Majoral	138- Joan Porta	190- Jaume Tàsies
34- Andreu Català	87- Enric Martí	139- Fermí Pòstico	191- Antoni Teixidó
35- Joan Cerqueda	88- Salvador Martí	140- Josep Prat	192- Antoni Trepàt
36- Ramon Civit	89- Josep Martorell	141- Josep Puig	193- Lluís Trepàt
37- Ramon Coma	90- Pau Massana	142- Pere Puigbò	194- Magí Trepàt
38- Antoni Comes	91- Manuel Massons	143- Antoni Puigfel	195- Marçal Tugàs
39- Josep Corbella	92- Pau Massons	144- Eduard Quer	196- Miquel Valero
40- Magí Cornet	93- Ramon Matas	145- Vicenç Quijada	197- Santiago Valero
41- Lluís Corsa	94- Baptista Mateu	146- Xavier Quintana	198- Josep Valls
42- Josep Cortada	95- Simó Mateu	147- Josep Ramon	199- Just Valls
43- Ramon Cortada	96- Miquel Mauri	148- Antoni Ramon	200- Estanislau Vila
44- Règul Cortés	97- Domènec Melà	149- Prudenci Ramon	201- Josep Vila
45- Ramon Clua	98- Francesc Minguell	150- Ramon Ramon	202- Pere Vila
46- Pere Cregenzan	99- Josep Minguell	151- Antoni Ribes	203- Marià Viladàs
47- Fermí Cucurull	100- Manuel Minguell	152- Francesc Ricart	204- Maties Viladàs
48- Prudenci Cuitó	101- Francesc Minguella	153- Tomàs Riera	205- Jaume Viles
49- Miquel Cunillera	102- Josep Miralles	154- Josep Riudervas	206- Josep Viles
50- Enric Curià	103- Joan Miró	155- Josep Rovira	207- Ramon Viles
51- Manuel Domingo	104- Ferran Mo	156- Joan Rovira	208- Joaquim Viu
52- Jaume Enea	105- Joan Montroig	157- Ferran Roig	209- Josep Volló
53- Frederic Escusol M.			

**TREBALLADORS DE LA FÀBRICA J. TREPAT
DES DEL 1940 FINS EL 2004**

1- Miquel Adrià Guansé	30- Ramon Balcells Llorens	Orgaz	Messegué
2- Joan Aguilar Sales	31- Antoni Balcells Prats	60- Ramon Blàvia Massó	89- Antoni Canals Esteve
3- Josep Enric Aguilar Vilaró	32- Eloi Balcells Roca	61- Francesc Boixadera Llobet	90- Josep Canals Sorribes
4- Josep Agustí Solà	33- Josep Balcells Lloses	62- Domènec Boet Maymó	91- Francesc Canosa Querol
5- Amadeu Aiguadé Farré	34- Antoni Balcells Sardà	63- Joan Boldó Cos	92- Martí Carbonell Magre
6- Antoni Àlvaro Estaje	35- Jaume Baldú París	64- Ignasi Bonastre Costa	93- Pau Carbonell Magre
7- Pau Aiguadé Puigbertran	36- Josep Banús Gabernet	65- Ramon Bonastre Felip	94- Josep Carnicer Falcó
8- Isidre Albareda Solé	37- Lluís Baqué Giribet	66- Francesc Bonastre Giralt	95- Ramon Carreras Salvadó
9- Felip Alcubierre Lloses	38- Raimond Baqué Ros	67- Sebastià Bonastre Giralt	96- Albert Carulla Suau
10- Joaquim Aldana Gené	39- Manuel Bardají Laplana	68- Ramon Bonastre Moreno	97- Antoni Casals Farré
11- Joan Alemany Anglarill	40- Josep M. Baró Closa	69- Francesc Bonastre Roig	98- Josep Cases Cardona
12- Carles Alonso Aparicio	41- Nicet Baró Domènec	70- Josep Bonastre Sanou	99- Joan Cases Torres
13- Francesc Alsina Farré	42- Ramon Baró Montagut	71- Rafael Bonastre Trepata	100- Antoni Castellà Martí
14- Pau Altisent Bonet	43- Bonaventura Barquets Ricart	72- Josep Boncom- pte Esqué	101- Ramon Castelló Pérez
15- Manuel Àlvarez Mota	44- Josep Bastús Alzina	73- Joan Bonet Aldabó	102- Fermí Castelló Tàpies
16- Josep M. Amé- zaga Castellví	45- Antoni Batalla Mas	74- Pepita Bonjoch Balcells	103- Josep Castelló Vall
17- Joan Amézaga Castellví	46- Pau Batalla Ramon	75- Francesc Bonjoch Solà	104- Antoni Castells Blasco
18- Teresita Amézaga Solé	47- Emili Batuecas Rúbio	76- Francesc Bosch Balagueró	105- Josep Castells Salas
19- Emili Anguera Farrés	48- Joan Belart Llimós	77- Ramon Bosch Grau	106- Josep Castells Serra
20- Melitó Argerlich Batalla	49- Josep Bellart Miró	78- Jaume Bosch Pagès	107- Pere Castells Vidal
21- Josep Armengol Rubinat	50- Ramon Benet Teixidó	79- Josep Brescó Salinas	108- Antoni Casteràs Aiguadé
22- Josep Armengol Trilla	51- Josefa Berga Mo	80- Antoni Briansó Gausachs	109- Jaume Casteràs Aiguadé
23- Antoni Arrufat Llobet	52- Senen Berga Monné	81- Ramon Briansó Gausachs	110- Josep M. Caus Ortiz
24- Pere Aubach Farré	53- Josep Berga Monné	82- Teresa Briansó Palacios	111- Joan Cazorla Flores
25- Salvador Badia Armengol	54- Josep Bergadà Aldabó	83- Àngel Busquets Reñé	112- Domènec Cirera Pons
26- Ramon Badia Marquilles	55- Ramon Bernaus Cos	84- Manuel Cabestany Pera	113- Sebastià Cisteró Figueres
27- Francesc Badia Pujalt	56- Francesc Bernaus Teixà	85- Ramon Cabestany Rius	114- Ramon Cluet Cunillera
28- Antoni Balagué Codina	57- Llorenç Berrocal Ayuso	86- Jaume Calafell Olivé	115- Jaume Cluet Martí
29- Ramon Balcells Bastús	58- Pere Binefar Ramon	87- Deugràcies Calderó Altés	116- Ramon Coma Badia
	59- Esteve Blas	88- Josep Calderó	117- Joaquim Comelles

Soldevila	Gabernet	Querol	Esteve
118- Josep Comes Escolà	150- Alexandre Escuer Atarés	182- Ramon Flotats Patau	214- Ramon Gilibert Pinós
119- Esteve Conejero Laut	151- Francesc Espuny Domenech	183- Sebastià Flotats Patau	215- Ermenegild Gimbert Gili
120- Antoni Corbella Carreras	152- Josep Esqué Comabella	184- Felip Fontanet Fa	216- Josep Giralt Giralt
121- Josep Corbella Verdés	153- Antoni Estany Segarra	185- Rafael Fornies Martínez	217- Ramon Giralt Ribalta
122- Antoni Corredera Díaz	154- Domènec Esteve Morros	186- Ramon Franquesa Forn	218- Joan Giralt Tugues
123- Bartomeu Cortada Florensa	155- Gabriel Esteve Oliva	187- Ramon Franquesa Pintó	219- Ramon Giralt Tugues
124- Ramon Cortada Roca	156- Ramon Esteve Reñé	188- Ferran Franquesa Portell	220- Tomàs Gómez Brieua
125- Pompili Cos Duch	157- Josep M. Esteve Martí	189- Joan Franquet Carulla	221- Marià Gràcia Barberán
126- Josep Cot Sol	158- Ramon Fabrè Tuneu	190- Agustí Franquet Corbella	222- Juli Gràcia Bebià
127- Andreu Creus Roig	159- Jaume Fabregat Domingo	191- Pere Freixes Mestres	223- Josep Graells Clota
128- Josep Creus Serra	160- Joan Falcó Mir	192- Alfred Gabarró Gabarró	224- Josep Graells Palou
129- Antoni Cucurull Gassó	161- Esteve Falcó Serrano	193- Jaume Gabernet Suau	225- Josep Graells Perera
130- Fermí Cucurull Gassó	162- Miquel Farran Bacardí	194- Ramon Gabernet Suau	226- Jaume Grañó Torres
131- Damià Cucurull Hansen	163- Josep Farran Ramon	195- Juli Galceran Fusté	227- Blai Grau Farran
132- Damià Cucurull Rius	164- Antoni Farran Solé	196- Josep Galceran Ribé	228- Alfons Guàrdia Martí
133- Ramon Cucurull Tàpies	165- Ramon Farràs Perera	197- Florenci Galceran Trepà	229- Josep Manuel Guerra Priego
134- Francesc Cunillera Segarra	166- Miquel Farràs Rocaspana	198- Josep Galitó Fusté	230- Josep Manuel Guerrero Baltoña
135- Rafael Delgado Vega	167- Ramon Farré Calafell	199- Ramon Gañet Armengol	231- Josep M. Guim Farran
136- Antoni Díaz Sánchez	168- Antoni Farré Massip	200- David García Martínez	232- Ramon Guim Ferran
137- Gumersind Dillet Salat	169- Josep Farré Gols	201- Manuel García Roldán	233- Carles Guirao Ramirez
138- Joan Domènec Boté	170- Antoni Farré Melà	202- Josep Vicent García López	234- Joan Josep Hurtado Gutierrez
139- Valentí Domènec Torrents	171- Esteve Farré Ortíz	203- Joan García Vílchez	235- Ramon Isant Isant
140- August Domínguez Hernández	172- Elies Farré Sorribes	204- Felip Garganté Perramon	236- Francesc Jové Estany
141- Antoni Domingo Miralles	173- Jordi Farreny Alard	205- Joan Garriga Suñer	237- Josep M. López Muñoz
142- Isidre Domingo Miralles	174- Antoni Fauró Roqué	206- Josep M. Gasset Bosch	238- Pere Llobera Cos
143- Florenci Edo Tamborero	175- Julià Fauste Llorente	207- Emili Gasull Roca	239- Ramon Llobera Farré
144- Jaume Enea Santori	176- Josep Antoni Fernández Salas	208- Ramon Gasull Balasch	240- Artur Llobera Pérez
145- Josep Escaño Vega	177- Jaume Figueres Llort	209- Joan Gaya Guiu	241- Jordi Llobet Flotats
146- Jaume Escolà Aiguadé	178- Alfred Figueres Patau	210- Joan Gené Forn	242- Ramon Llobet Nuñez
147- Jaume Escolà Cos	179- Libori Fitó Calderó	211- Josep Gil Auberni	243- Agustí Llobet Prats
148- Emili Escolà Estany	180- Josep M. Fitó Novell	212- Jordi Gil Minguella	244- Josep Llobet Queralt
149- Josep M. Escolà	181- Fèlix Fitó	213- Ramon Gilibert	245- Antoni Llobet

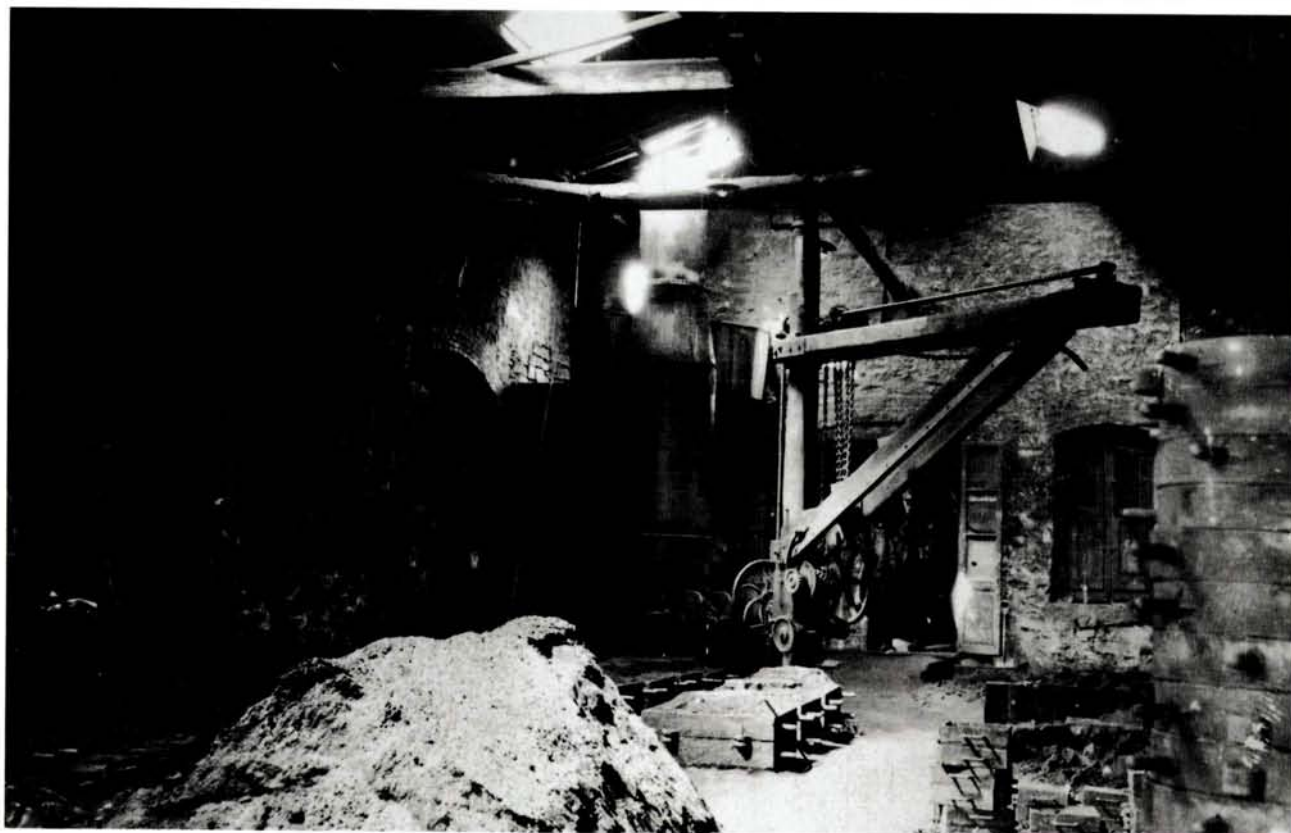
Traus	277- Antoni Martí Plumet	309- Florenci Mora Sala	Rodríguez
246- Francesc Llor- dés Alterachs	278- Jaume Mas Farré	310- Rafael Moral González	341- Ramon Padró Claveguera
247- Roc Llordés Alterachs	279- Joaquim Masnou Monjo	311- Francesc Morros Junyent	342- Jaume Padullés Pané
248- Ramon Llorens Tous	280- Jaume Mas- sons Gimbert	312- Ramon Morros Junyent	343- Jaume Pagès Castells
249- Josep Lloreta Aldabó	281- Sebastià Mateu Ramon	313- Ramon Morros Pedró	344- Jaume Pagès Ramon
250- Josep Lloreta Farré	282- Clavé Meda Castelló	314- Victorià Morros Solé	345- Dolors Palacios Agustín
251- Francesc Llord Llobera	283- Magí Meda Castelló	315- Brauli Morros Trilla	346- Josep Antoni Pa- lenzuela Vilchez
252- Sebastià Llord Minguell	284- Josep M. Meda Trepát	316- Joan Moset Arbós	347- Josep Palma Barberan
253- Salvador Llord Minguell	285- Manuel Meda Trepát	317- Josep Mulà Balagueró	348- Josep Palou Palou
254- Felip Lloses Coma	286- Joan Mendez Gabarron	318- Jaume Muntada Flotats	349- Rafael Pam- plona Borredà
255- Pere Lloses Coma	287- Indaleci Mes- segué Gilabert	319- Miquel Muntada Flotats	350- Josep Pané Giménez
256- Enric Lloses Coma	288- Romà Minguell Castelló	320- Ramon Muntada Inglés	351- Ramon Pané Miró
257- Ramon Lloses Fauste	289- Antoni Minguell Porta	321- Joan Nadal Atset	352- Albert Pané Ximénez
258- Jaume Lloses Pereta	290- Manuel Minguell Porta	322- Jesús Nadal Ortíz	353- Francesc París Montsonís
259- Carme Lloses Salvadó	291- Josep Minguell Rusca	323- Ramon Navés Ramírez	354- Josep M. Pas- cual Villacampa
260- Josep Macià Alonso	292- Llorenç Minguell Rusca	324- Francesc Niubó Llobet	355- Pere Pastor Sol
261- Josep Macià Castells	293- Salvador Miralles Arrufat	325- Magí Not Fabregat	356- Josep Patau Bonastre
262- Josep M. Macià Cos	294- Josep Miralles Nadal	326- Ramon Maria Novell Burgués	357- Jaume Patau Flotats
263- Ramon Macià Vilamajó	295- Ramon Miralles Riera	327- Francesc Novell Solà	358- Sebastià Patau Borrell
264- Josep Majoral Huguet	296- Antoni Miralles Ribera	328- Rafael Nuevo Cabo	359- Josep Patau Costafreda
265- Joan Manonellas Mill	297- Carles Miralles Villardosa	329- Antoni Olaya Palomino	360- Ramon Patau Flotats
266- Antoni Manós Civit	298- Joan Miró Aldabó	330- Joan Olaya Palomino	361- Josep Pedró Culleré
267- Josep Marcos Carné	299- Pau Mo Alexandre	331- Josep Oliva Altisent	362- Jaume Pedrós Bonet
268- Francesc Marimon Falip	300- Ferran Mo Petit	332- Jordi Oliveras Bellart	363- Josep Pelejà Rabinat
269- Ricard Marimon Miralles	301- Eugeni Mo Rufat	333- Francesc Orobitg Giribet	364- Joan Perera Granés
270- Isidre Marimon Roig	302- Francesc Mo Sevé	334- Josep M. Orobitg Vall	365- Ramon Petit Rubiol
271- Francesc Mar- mol Nuñez	303- Domènec Mòdol Verdú	335- Joan Josep Or- tega Fernández	366- Sebastià Petit Valls
272- Josep Martí Magre	304- Josep Montagut Añé	336- Jaume Ortíz Monje	367- Eduard Petit Viles
273- Estanislau Martí Reñé	305- Manuel Montero Borrego	337- Esteve Ortíz Ribalta	368- Joan Pi Pedrós
274- Pau Martí Saball	306- Cristòfol Montes Notario	338- Pere Ortíz Vilalta	369- Francesc Pi Tort
275- Alfred Martí Talavera	307- Ramon Mor Altarriba	339- Pascual Orús Saba	370- Josep Picó Rosell
276- Josep Antoni Martí Talavera	308- Jaume Mora Balcells	340- Fèlix Pacheco	371- Antoni Pijuan Saumell
			372- Francesc Pijuan Vives
			373- Joan Pipó

Marquilles	Raich	439- Ramon Rubiol	Niubó
374- Àngel Piqué	406- Maria José	Ramon	471- Josep Serra
Reñé	Ribera Comeras	440- Josep Rubiol	Salabarnada
375- Pau Piqué	407- Francesc Ribó	Setó	472- Jaume Serra
Reñé	Figueras	441- Vicenç Rulló	Salvia
376- Joan Piquer	408- Tomàs Riera	Rius	473- Ramon Serra
Abadal	Cisteró	442- Francesc Sala	Salvia
377- Josep Pitarque	409- Francesc Riera	Carreras	474- Josep Serra
Bosch	Carulla	443- Francesc Salat	Teixidó
378- Ramon Pons	410- Enric Riera	Gené	475- Miquel Serra
Viles	Costa	444- Josep Sales	Teixidó
379- Ramon Pont	411- Ramon Riera	Perelló	476- Jaume Serra-
Lesan	Orós	445- Laureà Salisi	dell Figueres
380- Pau Pont	412- Francesc Ripoll	Cos	477- Joan Serret
Llanes	Pujol	446- Ramon Salvadó	Bertran
381- Rafael Pont	413- Maria Rius	Gallinat	478- Ernest Siol
Llobera	Comes	447- Agustí Salvadó	Monner
382- Santiago Pont	414- Salvador Rius	Parcerisa	479- Manuel Siscart
Pijuan	Pont	448- Benvingut	Lacosta
383- Ramon Pont	415- Josep Rius	Sambola Meda	480- Felip Solà
Pujal	Solé	449- Antoni Sana-	Colomer
384- Francesc Pont	416- Jaume Rius	huja Guillem	481- Josep M. Solà
Sellés	Solé	450- Pere Sánchez	Escrivà
385- Mateu Porta	417- Maria Riverola	Ramírez	482- Ramon Solà
Porta	Fèlis	451- Marc Sánchez	Gual
386- Marià Porta	418- Ramon Roca	Sánchez	483- Josep Solà
Sardà	Carreras	452- Eugeni Sanfeliu	Trepat
387- Manuel Prat	419- Antoni Roca	Ibós	484- Simó Solano
Corbella	Castellà	453- Gumersind	Monsó
388- Josep Prat	420- Francesc Roca	Sans Gaya	485- Miquel Solé
Pujol	Llobet	454- Josep Sans	Bonet
389- Pere Prats Pont	421- Antoni Roca	Solé	486- Francesc Solé
390- Fidel Puig	Manós	455- Joaquim	Carbonell
Aldabó	422- Josep Roca	Sanjuan García	487- Lluís Solé
391- Medí Puig	Prats	456- Joan Santiveri	Carbonell
López	423- Francesc	Busquets	488- Felip Solé
392- Isidori Puiggròs	Rodrigo Massip	457- Bonaventura	Cinca
Flotats	425- Mateu Roig	Santiveri Cabal	489- Ramon Solé
393- Rosend Puig-	Escolà	458- Joan Antoni San-	Comes
gròs Bergadà	426- Josep Roiger	tolària Sierra	490- Josep Solé
394- Antoni Pujol	Serra	459- Pascual San-	Puig
Nogués	427- Jaume Roiger	tolària Sierra	491- Joan Solé Ros
395- Francesc Pujol	Serra	460- Joan Sanvi-	492- Josep Solé
Aldabó	428- Antoni Ros Petit	cente Pubill	Siscart
396- Cándid Pujol	429- Jordi Ros Ros	461- Josep Saperas	493- Jaume Solé
Blasi	430- Josep Rosell	Llorens	Teixidó
397- Alfons Quejido	Ribas	462- Josep M. Sardà	494- Ramon Solsona
Peñuelo	431- Josep Roselló	Rius	Talavera
398- Eduard Quer	Morros	463- Martí Sarret	495- Baldomer So-
Rogés	432- Josep Roselló	Farré	ques Alemany
399- Antoni Raich	Montull	464- Joan Sarri	496- Antònia Soto
Ramon	433- Miquel Rovira	Abella	Giménez
400- Ramon Ramon	Bori	465- Jaume Saumell	497- Pere Surroca
Gras	434- Raimon Rovira	Pont	Cascalló
401- Josep M.	Faja	466- Benet Segalà	498- Eusebi Talavera
Ramon Ribes	435- Ramon Rovira	Berga	Torres
402- Josep Ramon	Real	467- Joan Segura	499- Antoni Talero
Petit	436- Josep Rovira	Garganté	Sánchez
403- Ramon Ramon	Roig	468- Ramon Segura	500- Antoni Tarragó
Selva	437- Ramon Rovira	Ortíz	Torres
404- Antoni Reñé	Sellart	469- Josep Lluís	501- Antoni Targa
Calafell	438- Josep Rubinat	Seral Gavín	Pagès
405- Ramon Rialp	Cots	470- Josep Serra	502- Joan Tarré Pons

503- Jaume Tarroja
Cusola	516- Ramon Traus
Segura	Galceran	542- Ramon Vidal
Mases
504- Lluís Tàsies
Sala	517- Josep Trepat
Bonjorn	529- Josep Tutusaus
Batalla	543- Pere Vila
Farguell
505- Ramon Teixidó
Agustí	518- Josep Trepat
Boter	530- Josep Tutusaus
Torres	544- Estanislau Vila
Vilapriñó
506- Pau Teixidó
Ginestà	519- Josep Trepat
Calderó	531- Jaume Vall
Borda	545- Ramon Vilalta
Bosch
507- Jaume Teixidó
Juni	520- Francesc Trepat
Rufach	532- Josep Vall
Borda	546- Miquel Vilalta
Marimon
508- Josep Teixidó
Meda	521- Jaume Trilla
Vilaplana	533- Pere Vall Serra	547- Ramon Vilalta
Romà
509- Ignasi Teixidó
Segura	522- Josep Trilla
Vilaplana	534- Josep Valls Sol	548- Josep Vilamajó
Oliveras
510- Sebastià Tella
Miralles	523- Sebastià Tudela
Palou	535- Pere Vallverdú
Morlans	549- Salvador Vilano-
va Salvadó
511- Pere Torra
Bossà	524- Josep Tugues
Gomà	536- Epifani Velasco
Farré	550- Joan Mateu
Vílchez García
512- Enric Torrents
Regué	525- Ricard Tugues
Gomà	537- Joan Verdés
Aiza	551- Ferran Viloria
García
513- Joan Torres
Gomà	526- Josep Tugues
Mateu	538- Ramon Verdés
Soteras	552- Anselm Villa-
campa Solano
514- Ramon Torres
Rubinat	527- Joaquim Turmo
Gramun	539- Jaume Verniol
Sardà	553- Francesc Vives
Pijuan
515- Manuel Torres
Zamora	528- Joan Turroja	540- Agustí Vergés
Mullerachs	554- Ermenegild
Vives Pijuan
		541- Eduard Vidal
Alsina	

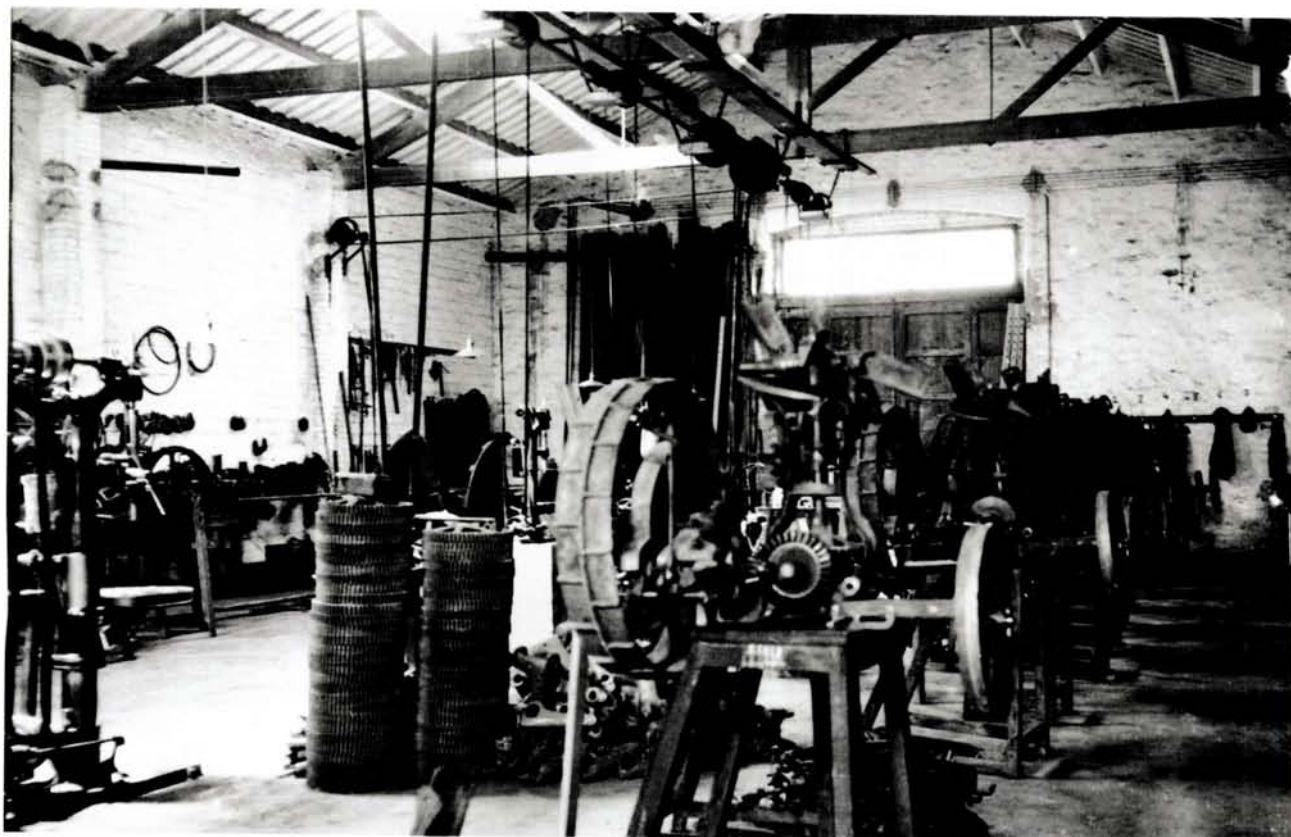

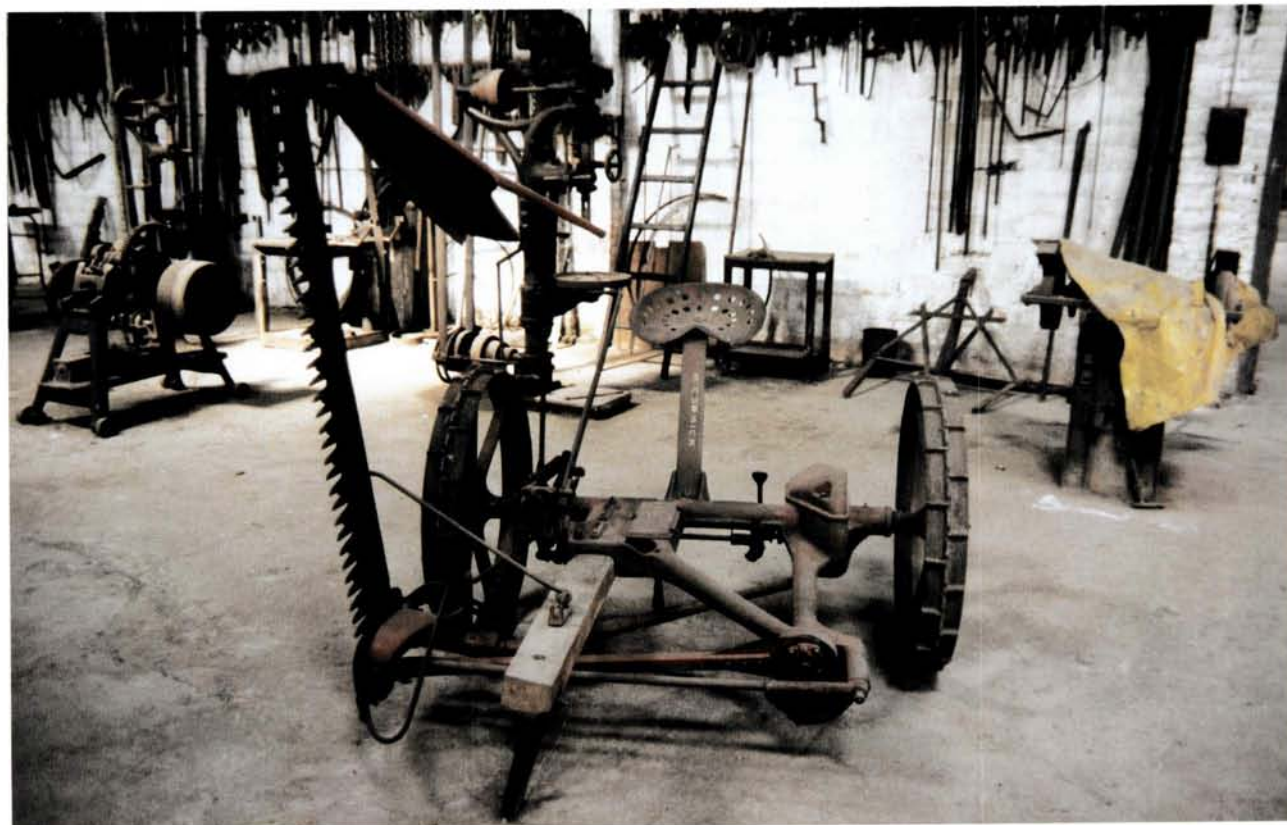
La Fàbrica Trepat en imatges:

La primera foneria Trepat als tallers del carrer d'Ardevol de Tàrraga. (Arxiu de les Indústries J. Trepat)

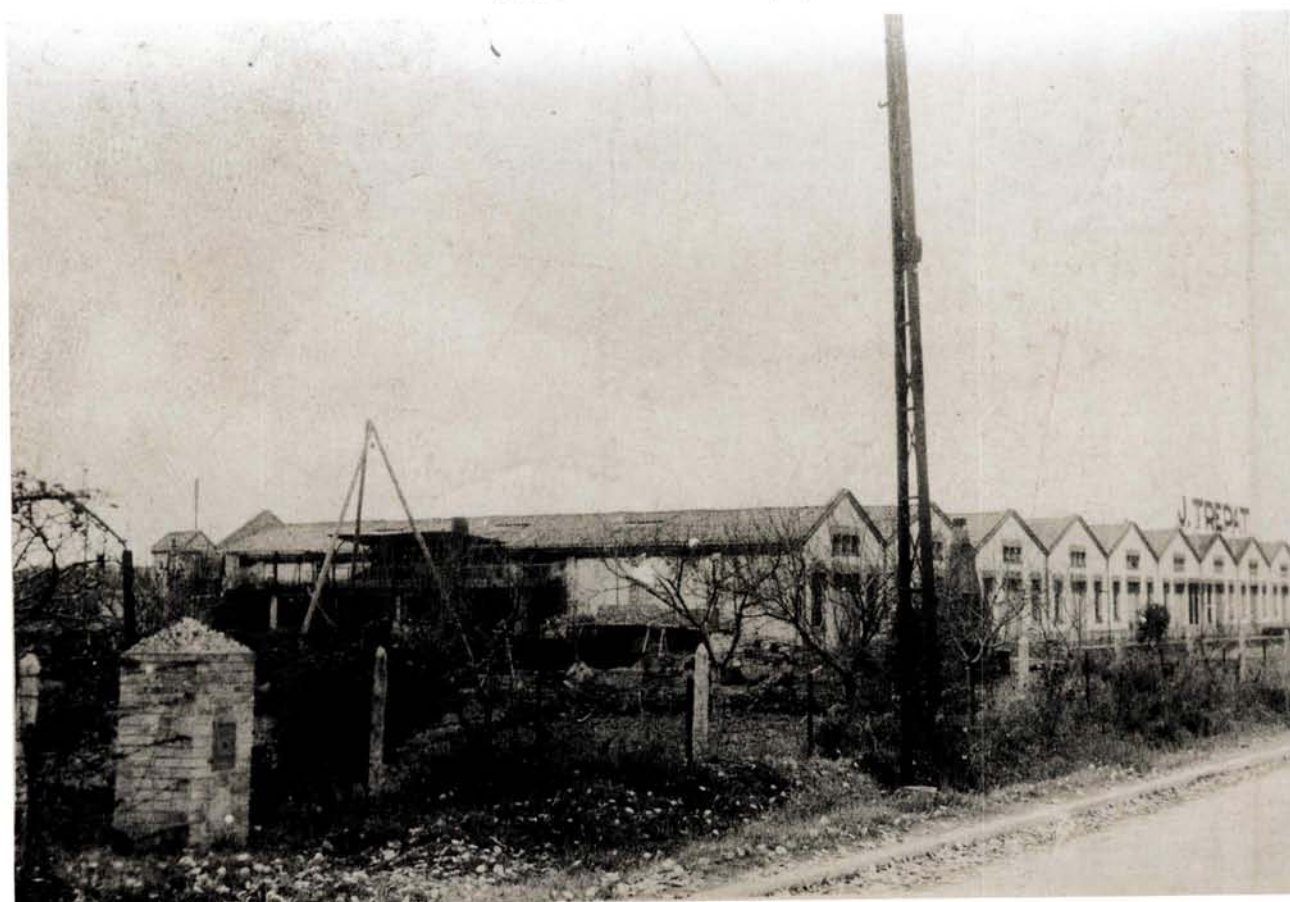
Nau del taller al carrer de Mossèn Sarret. Eren els començaments de la fàbrica J. Trepat.
(Fotografia Calafell, Arxiu de les Indústries J. Trepat)

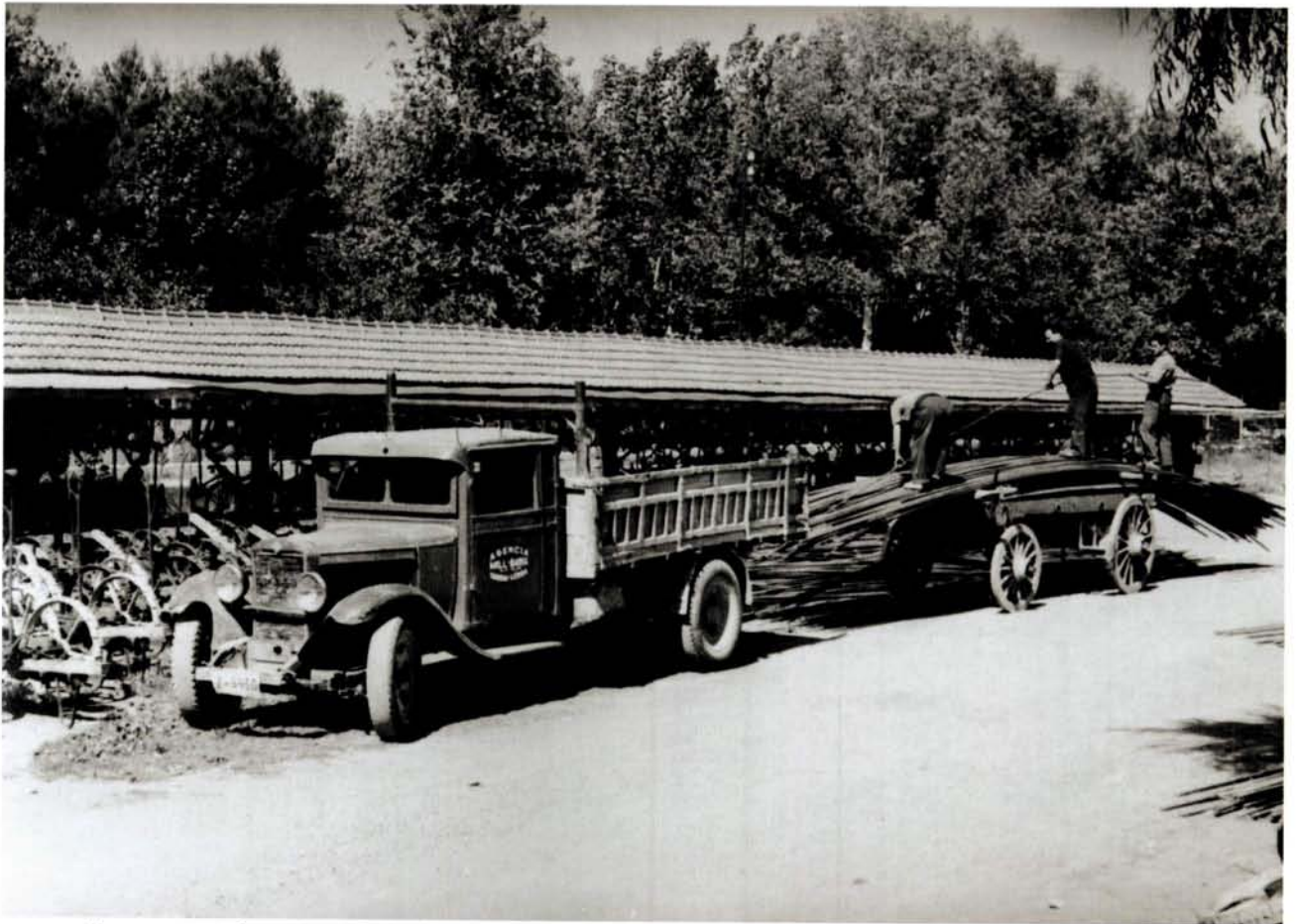

Màquina dalladora Mc Cormick, importada dels Estats Units, a la fàbrica J. Trepà. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula; Arxiu fotogràfic del Museu Comarcal de l'Urgell, Tàrraga. AFMCUT)

En primer terme i a l'esquerra de la imatge veiem els tres pals de fusta de l'aparell per trencar ferro. Anys 20.
(Arxiu de les Indústries J. Trepà)

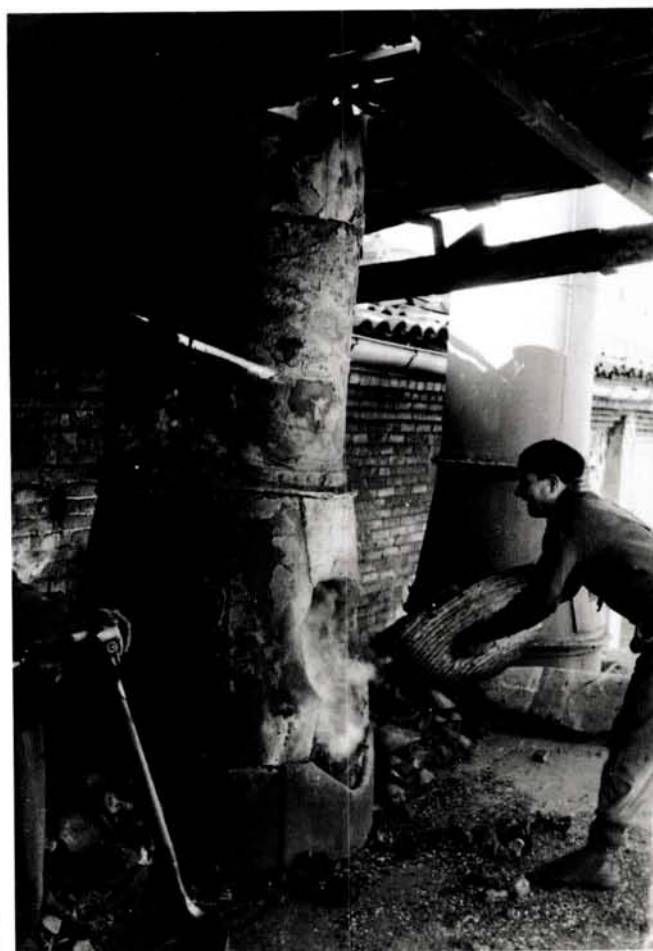
Descarregant ferro al pati de la fàbrica Trepat. Al darrere del camió hi ha l'aparcament de bicicletes. Anys 30.
(Arxiu de les Indústries J. Trepat)

Vista exterior de la foneria. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

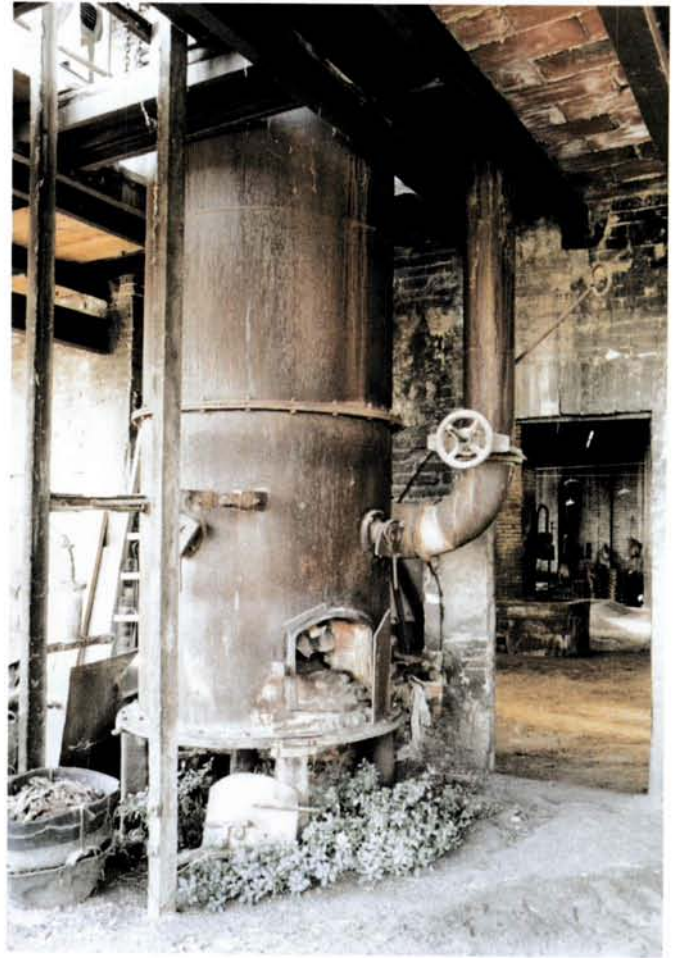

Vista parcial de l'exterior de la foneria, en primer terme els lingots de ferro. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Secció de foneria, càrrega del cubilot. Anys 50.
(Arxiu de les indústries J. Trepal)

Antic forn de la foneria. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 1. Foneria. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

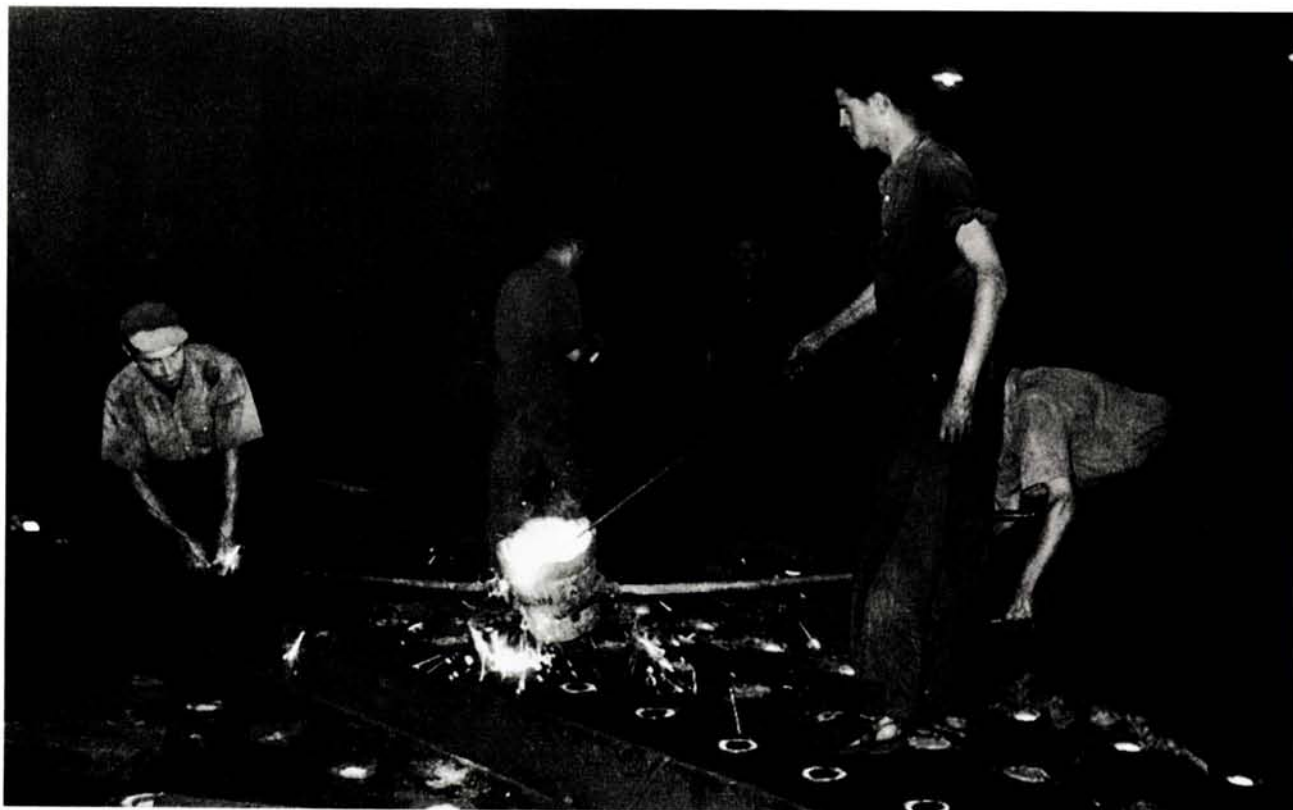

Nau número 1. Descàrrega i recollida del ferro fos. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Secció de Foneria. Descàrrega del cubilot una vegada s'ha fos el ferro. Dia 21 de setembre de 1957.
(Fotografia: Calafell. Arxiu fotogràfic Comarcal de l'Urgell AHCT)

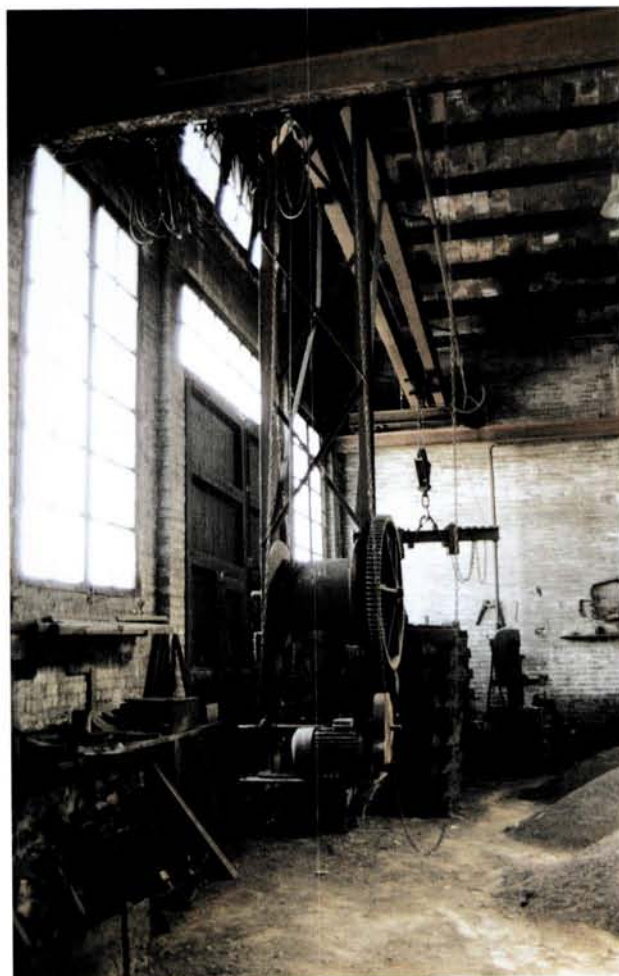

Secció de Foneria. S'omplen els motlles de les peces amb el ferro fos. Dia 21 de setembre de 1957.
(Fotografia: Calafell. Arxiu Fotogràfic Comarcal de l'Urgell. AHCT).

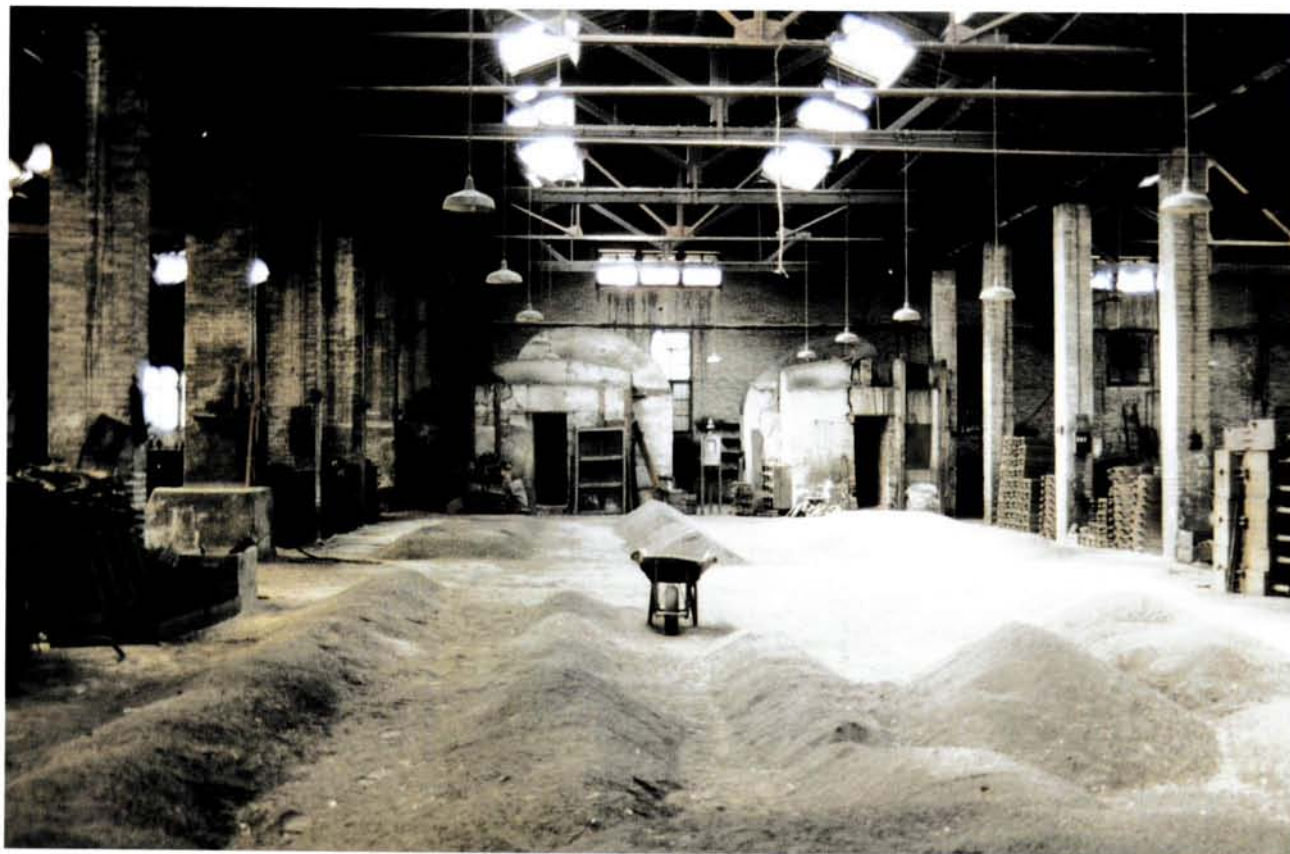
Nau número 1. Gresol gran per transportar el ferro fos.
Aquest eliminava els gresols portats a mà per dos obrers i els gresols de carretó. Aquest gresol gran el movia una grua al llarg de tota la nau. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 1. Grua que transporta el gresol gran. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 1. Màquina de fer motlles amb resines sintètiques. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

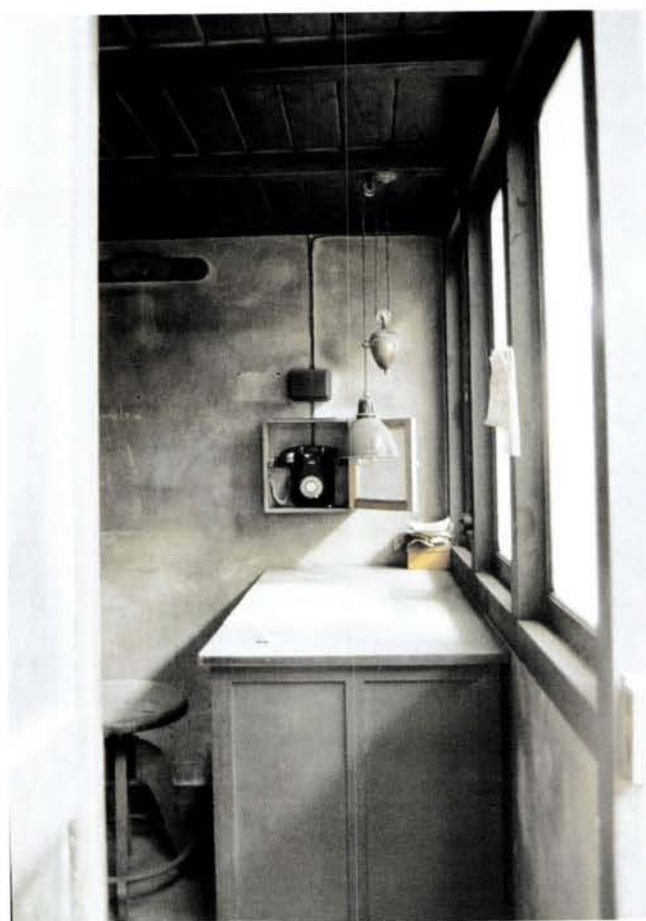
Nau número 2. Al fons de la imatge, el forn de ferro colat manejable. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 2. Carretons individuals amb el gresol que transportava el ferro fos. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

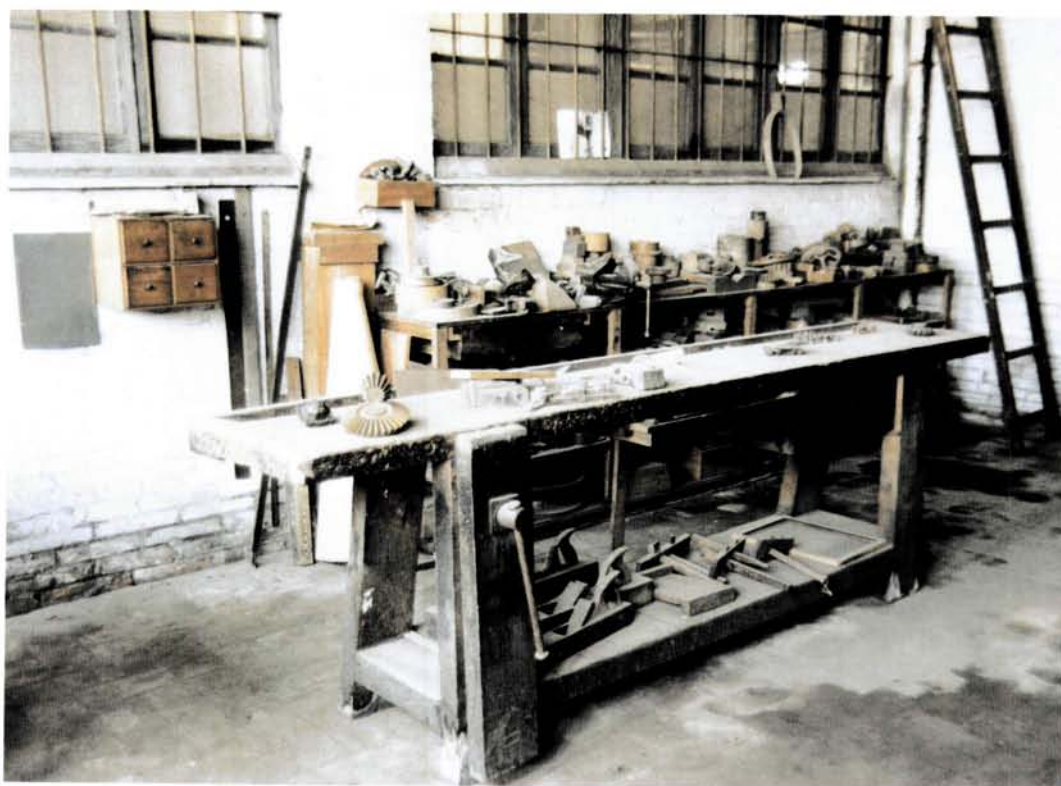

Nau número 2. Vista en detall d'un dels dos forns. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 3. Vista de detall de la cabina de l'encarregat de la foneria. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 4. Detall de l'oficina tècnica de modelatge. Destaca el banc de treball del modelista.
Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau núm. 4. Magatzem dels models de fusta. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

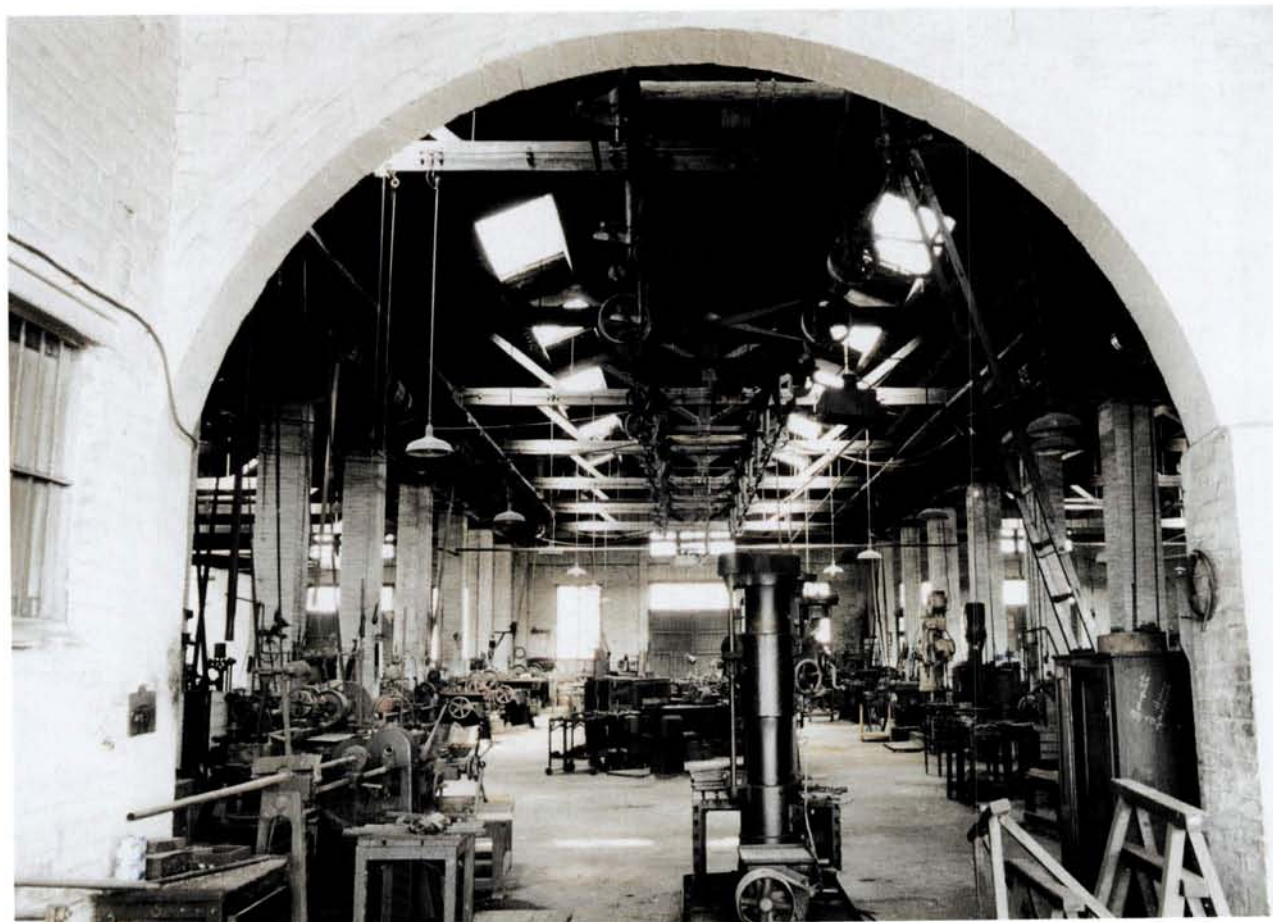
Nau núm. 4. Al fons de la nau, trobem el magatzem de primeres matèries, colofònia i plaques de ferro.
Cartells de seguretat en el treball. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Naus números 4 i 5. Vista general. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Secció de Taller. Anys 1961-1962. (Fotografia Calafell. Arxiu de les Indústries J. Trepal)

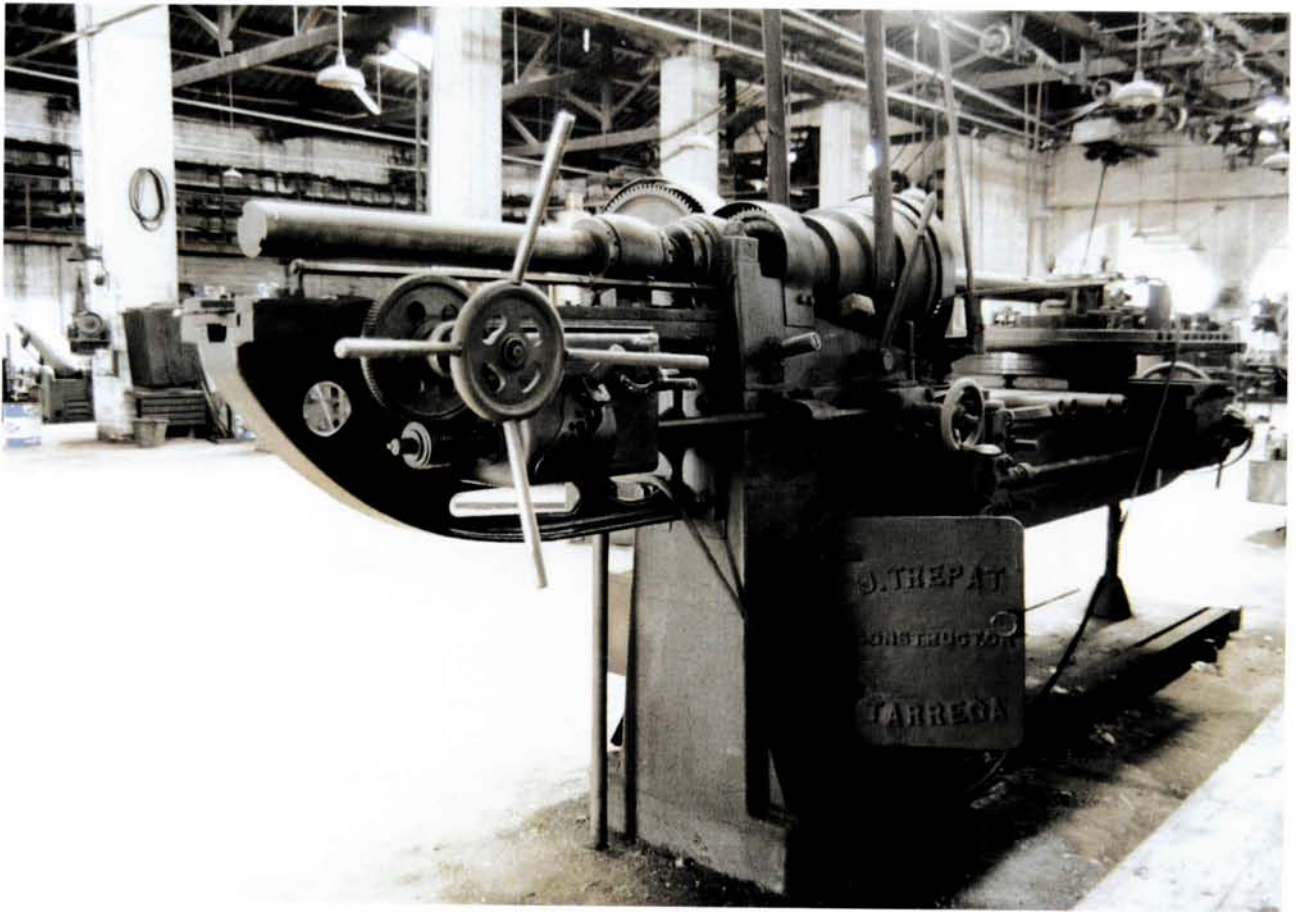

Nau número 5. Taller on estan ubicades les màquines de mecanitzar (torns, mandrinadores...). Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 5. Detall de l'embarrat accionat per un sol motor.
Al fons hi ha un altre motor que s'acciona en cas d'avaría del primer. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

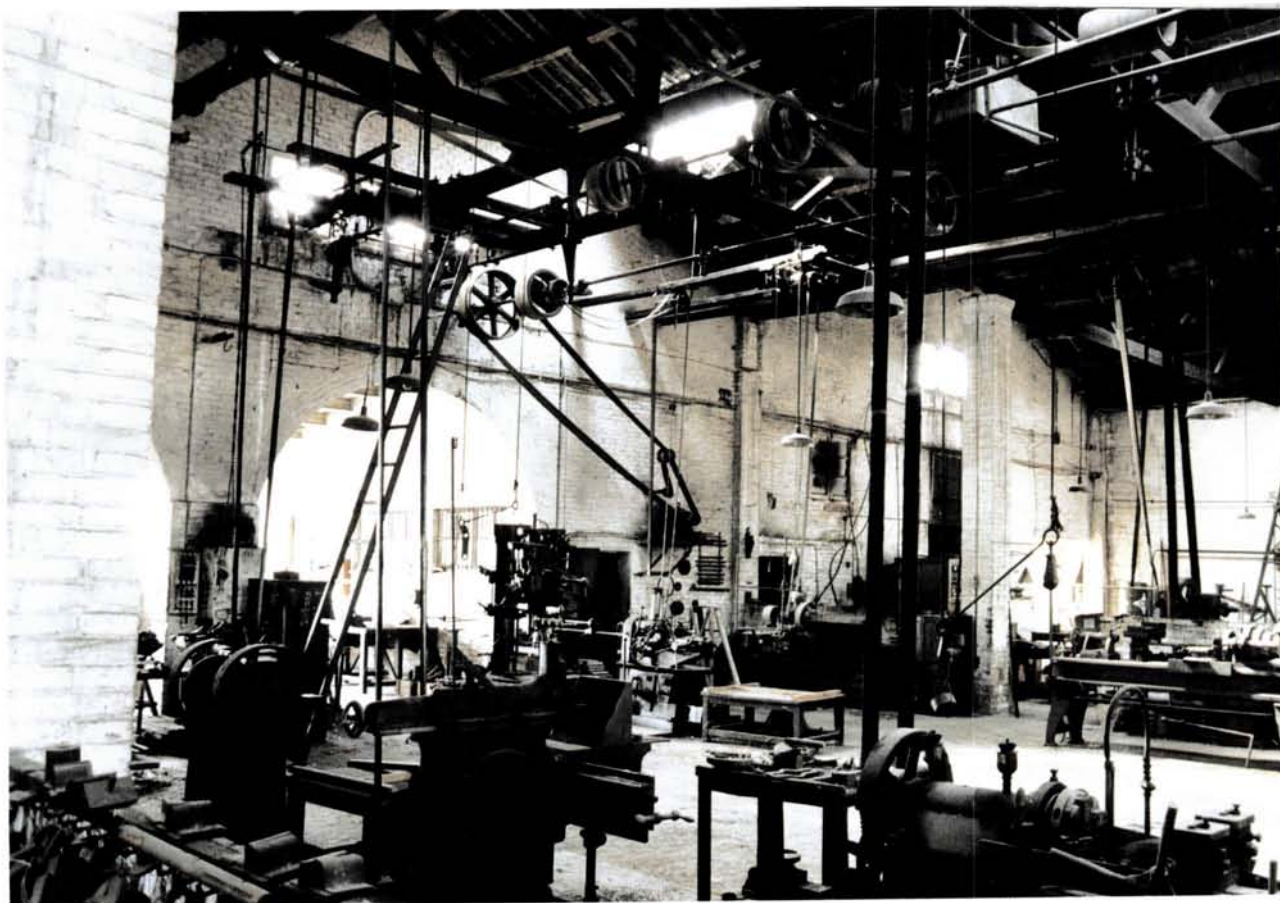

Nau número 5. Màquina mandrinadora que servia per fer els forats horitzontals a les bancades de les dalladores.
Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau núm. 5. Vista de l'exterior de la cabina de l'encarregat del taller.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

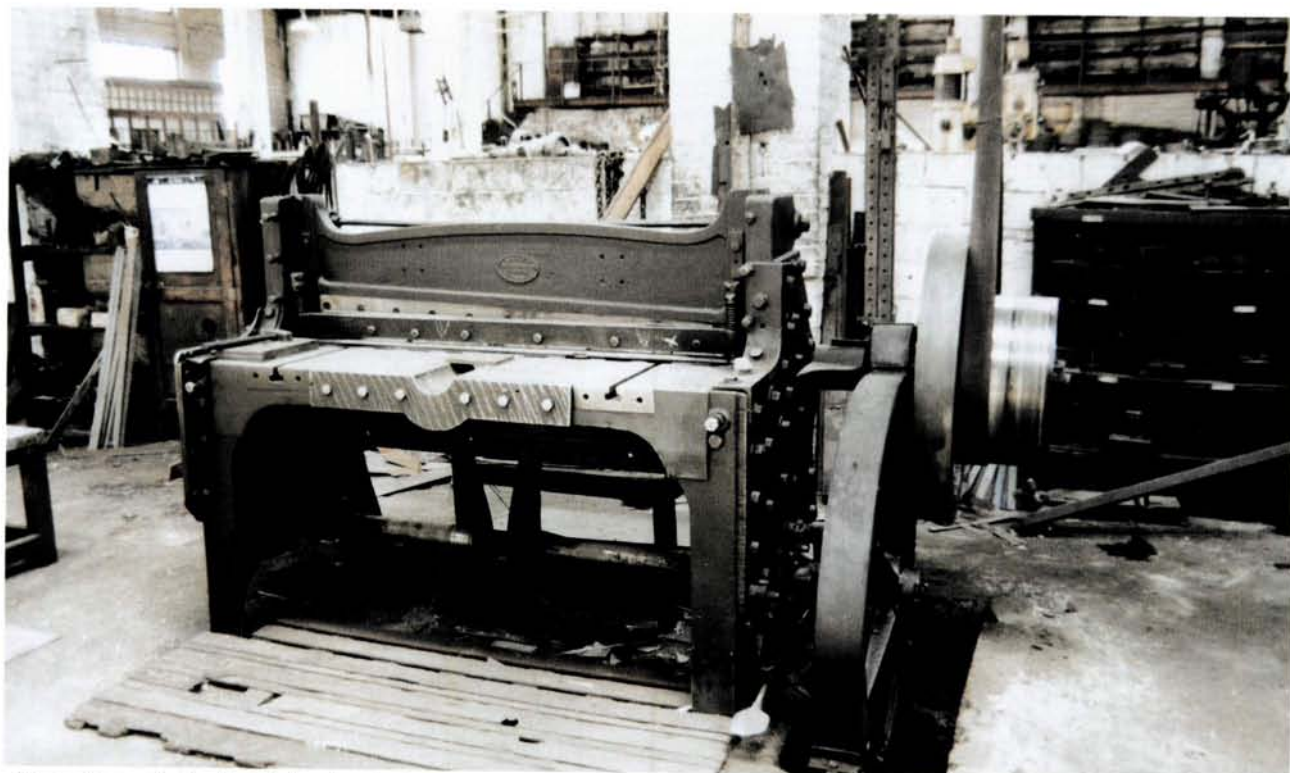

Naus números 5 i 6. Observeu l'espectacular embarrat. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

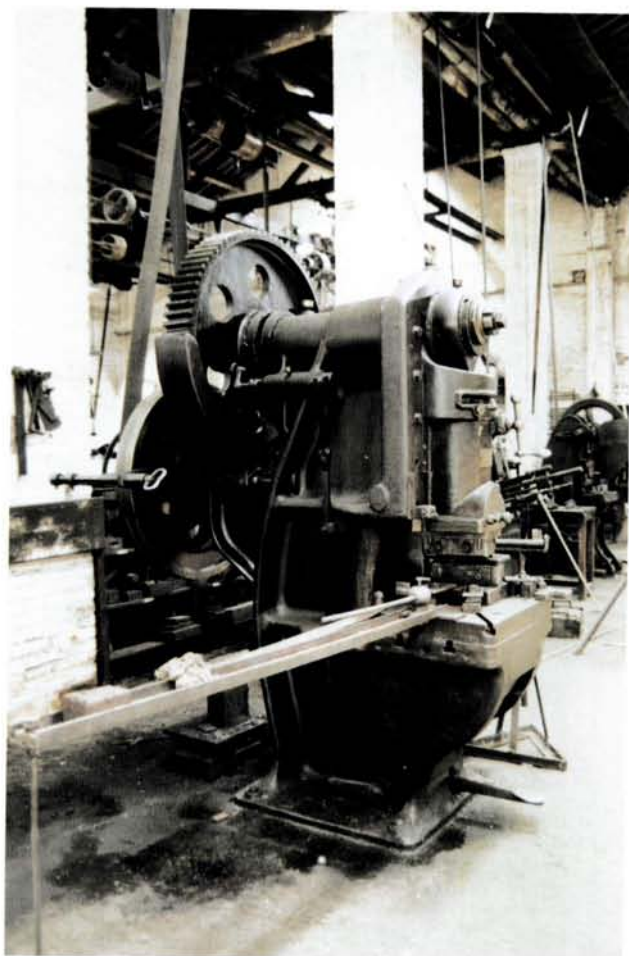
Nau número 6. Vista parcial. Al fons, les naus 5 i 4. Any 1995.
(Fotografia: Jaume Calafell. Arxiu de les Indústries J. Trepàt)

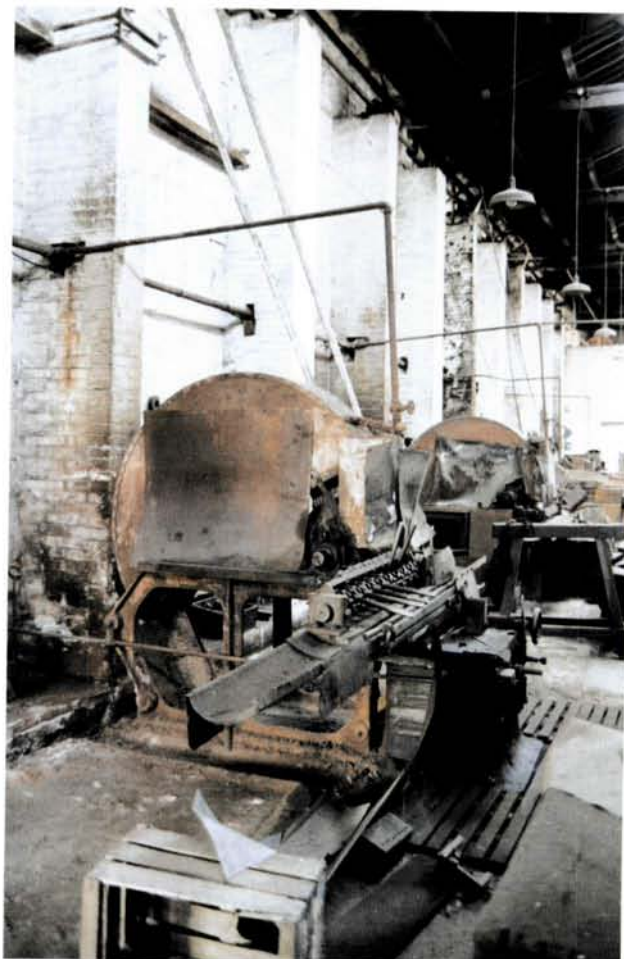

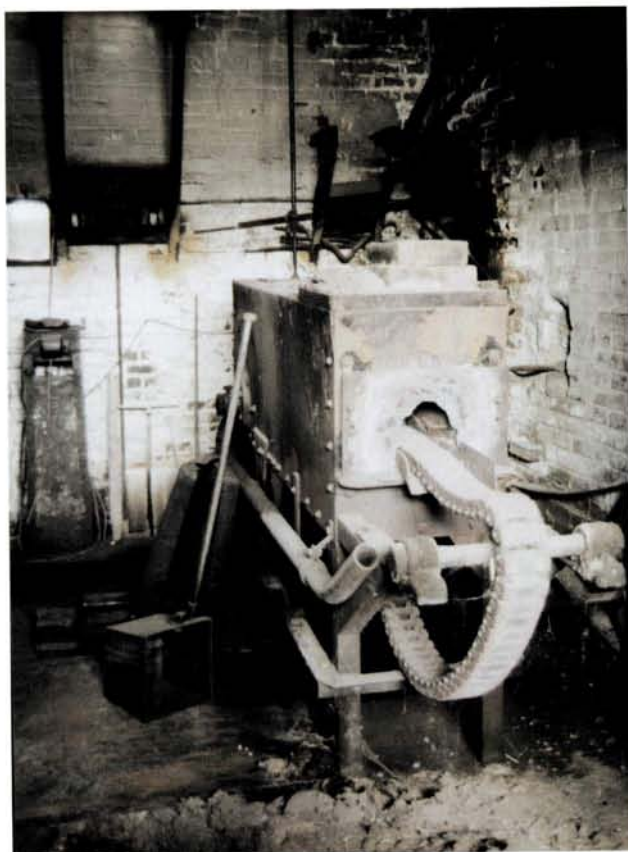
Nau número 6. Cisalla fabricada a la ciutat anglesa de Manchester. Fixeu-vos que totes les peces de la màquina estan fixades amb cargols i femelles. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau Número 6. Premsa excèntrica de 80 tones. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau núm. 6. Màquines esmoladores dels tallants per a les segadores. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

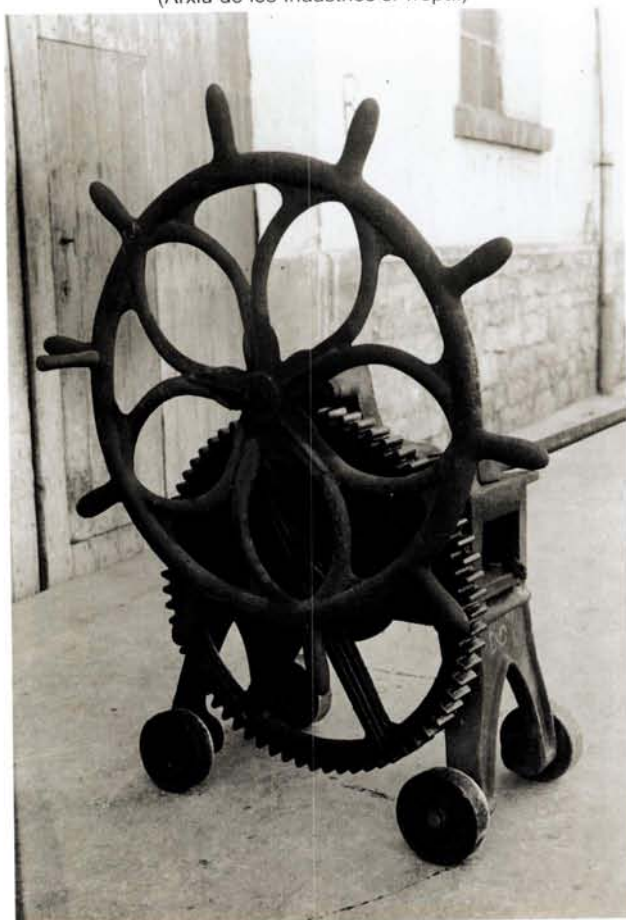
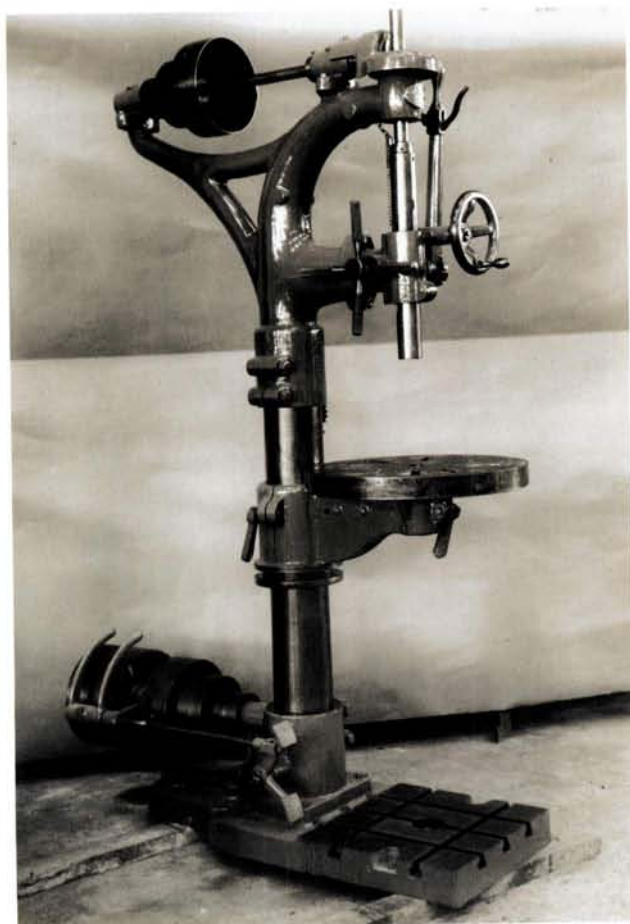

Nau número 6. Al fons trobem el forn de trempar els tallants de les segadores. Funciona a base d'un cremador de gasoil. L'accionament de la cadena alimentadora és elèctric. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

En aquestes tres imatges veiem una màquina de foradar, una màquina de corbar i una màquina de recalcar. Aquestes tres màquines es van produir a la fàbrica J. Trepat per a ús propi, però posteriorment es van comercialitzar per als ferrers i els representants que l'empresa tenia per tot el país. (Arxiu de les Indústries J. Trepat)

Nau número 6. Antigues oficines comercials, administratives i de fàbrica. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 7. Muntatge dels tallants; al fons, la Secció de Soldadura. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

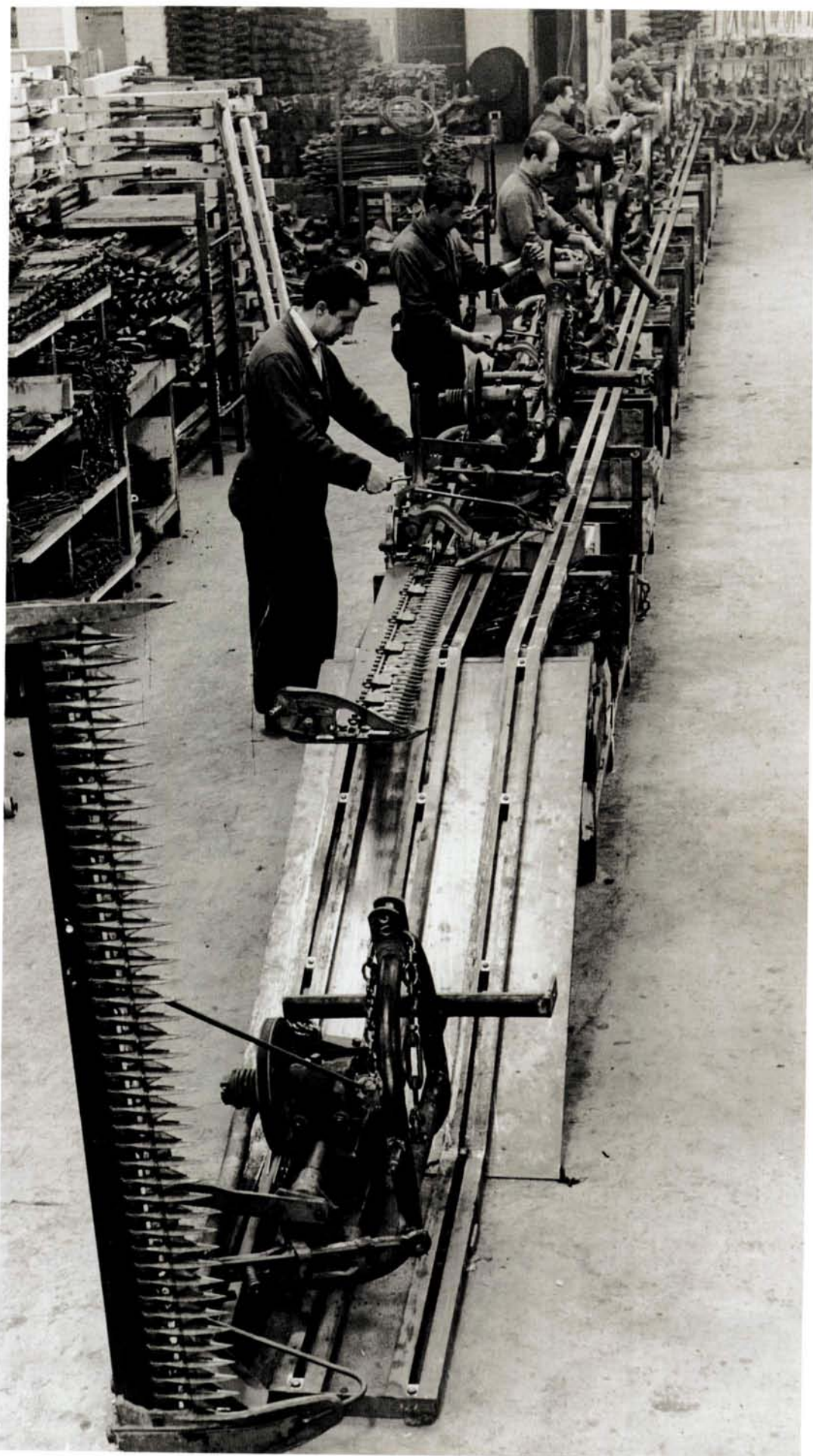

Nau número 8. Secció de Màquines de Foradar. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 8. Cabina de l'encarregat de la secció de segadores. Al fons, les escales per baixar al soterrani, on hi ha les calderes de la calefacció. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

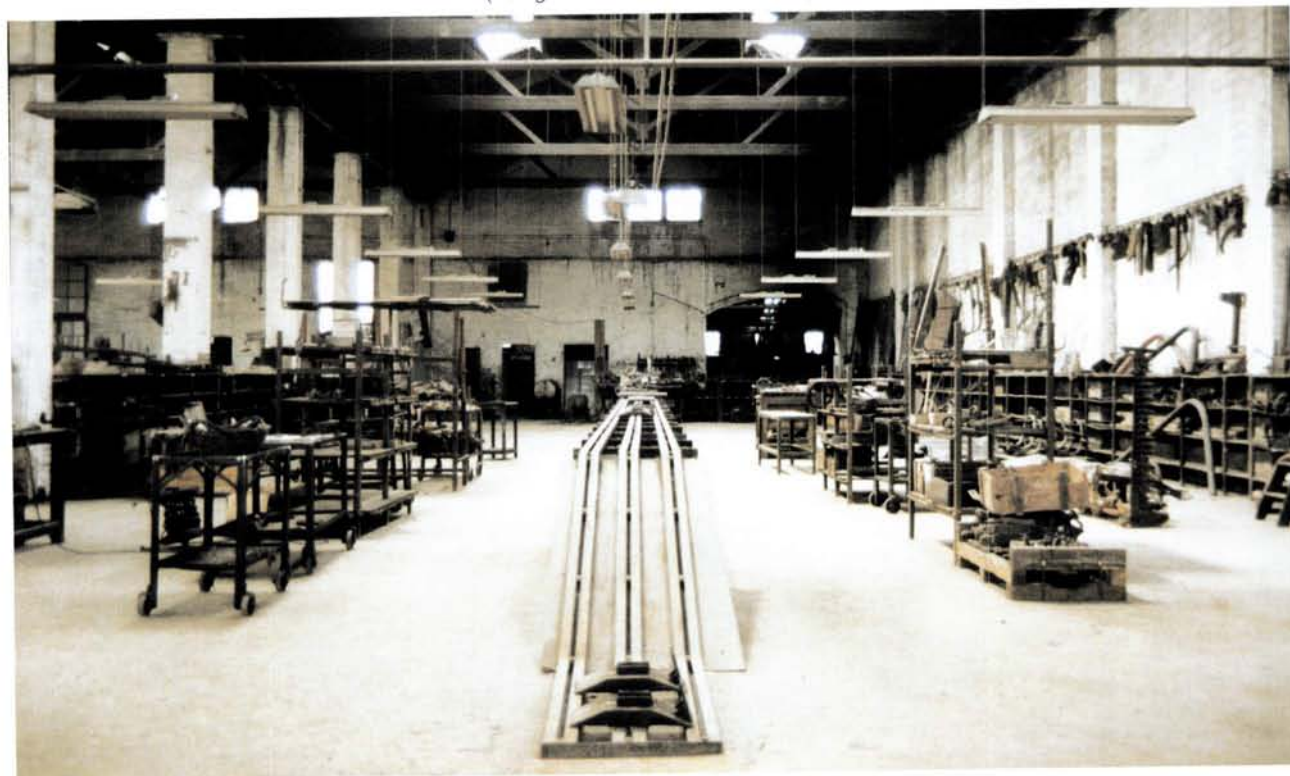

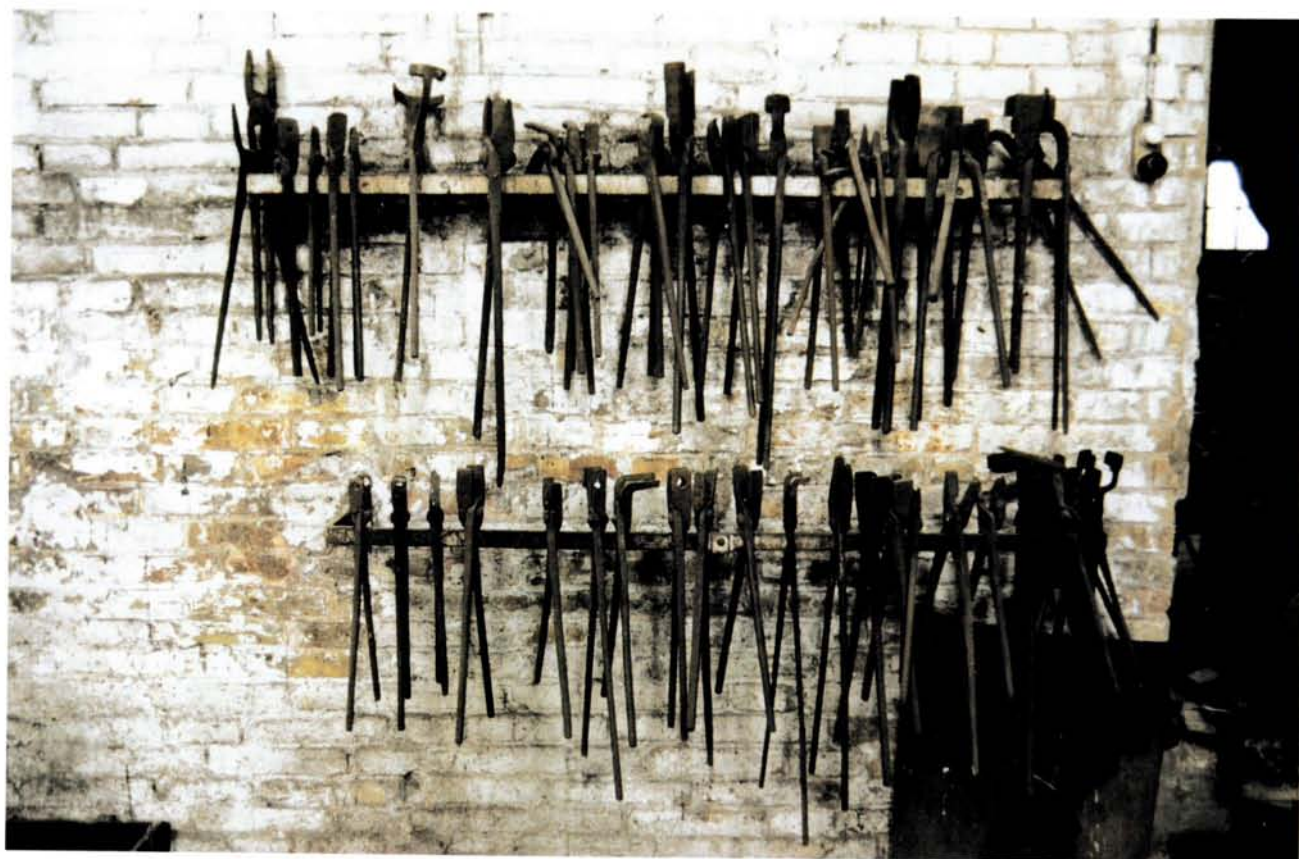
Nau número 9. Els treballadors de la cadena en ple muntatge de les màquines segadores d'alfals per a tractor.
Anys 1961-62.
(Fotografia: Calafell.
Arxiu de les Indústries J. Trepal)

Nau número 8. Detall de les calderes de la calefacció de totes les naus de la fàbrica. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 9. Vista de la cadena de muntatge manual. Al fons, Secció dels Forjadors. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

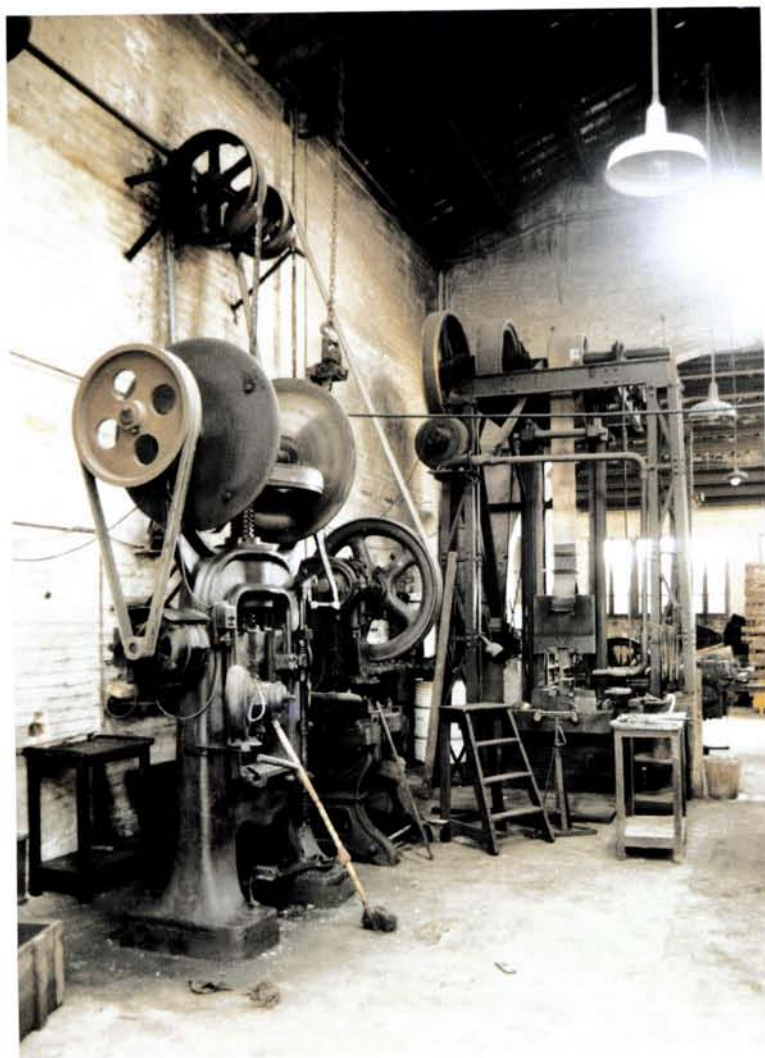
Nau número 9. Detall de les esternalles utilitzades pels forjadors. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 10. Vista parcial de la Secció d'Estampació; en primer terme, les màquines fresadores. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 10. Detall d'unes estampes que es feien i s'utilitzaven en aquesta nau. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

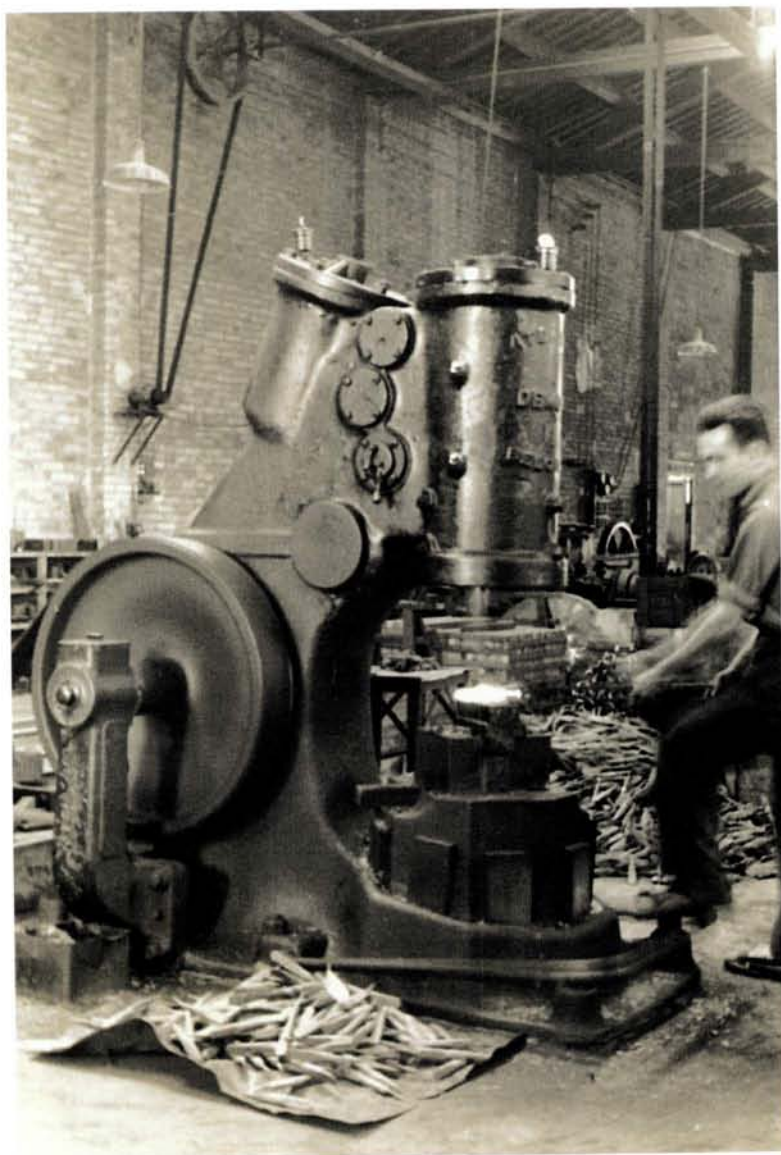
Nau número 10. Premses de fricció i martinet d'altura amb massa de 450 quilograms.
Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 10. Vista frontal de les premses, els forns i el martinet. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 10. Treballadors de la Secció d'Estampació fent funcionar les màquines de foradar. Anys 1961-62.
(Fotografia: Calafell.Arxiu de les Indústries J. Trepal)

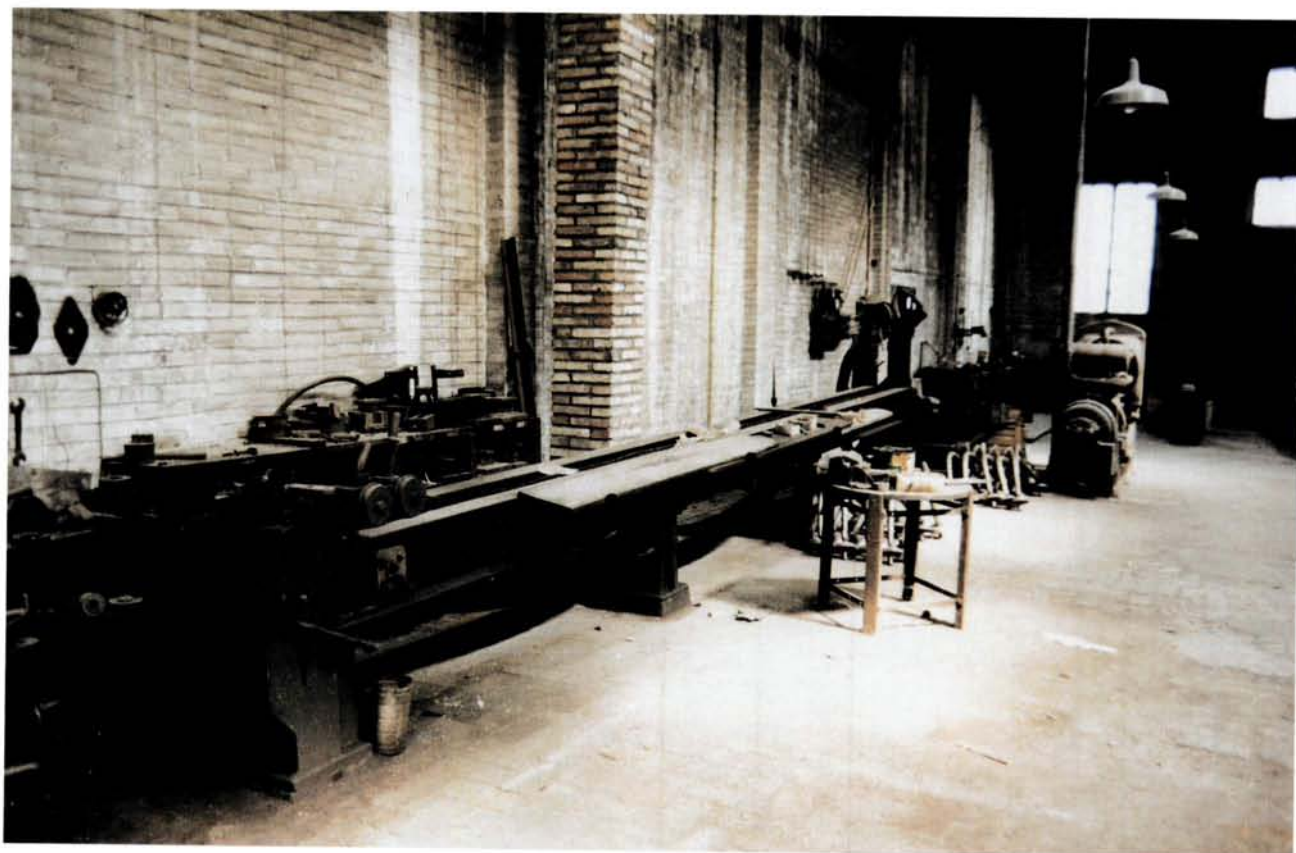

Nau número 10. Treballador fent funcionar el martell piló. Anys 1961-62.
(Arxiu de les Indústries J. Trepat)

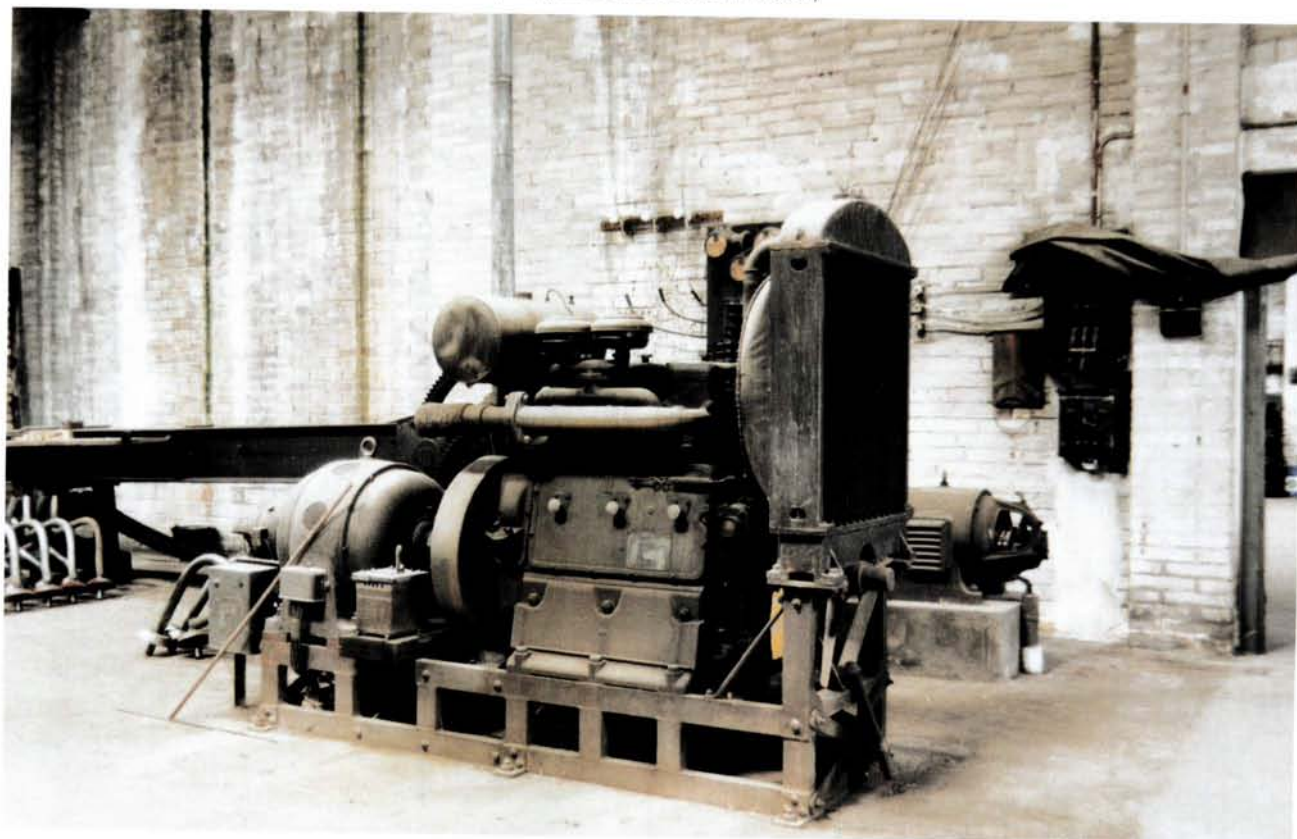

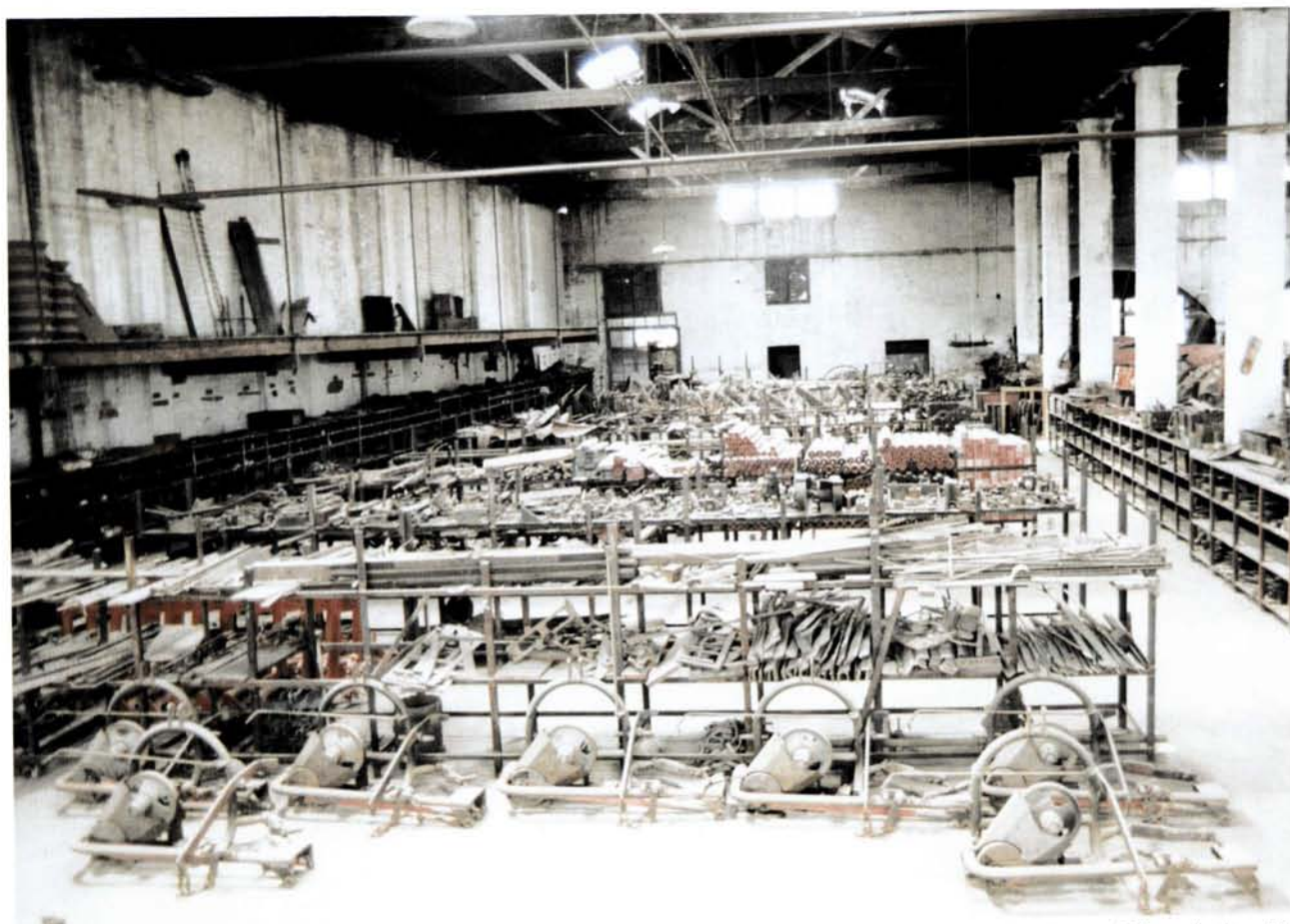
Nau número 10. Martell piló. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 10. Màquina de calibrar per estirament en fred. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula, AFMCUT)

Nau número 10. Motor de tres cilindres amb dinamo per produir llum en cas de restricció elèctrica. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula, AFMCUT)

Nau número 11. Secció de Lligadores. A la imatge veiem els estris i les peces de les màquines lligadores. Al fons, la Secció de Lones. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

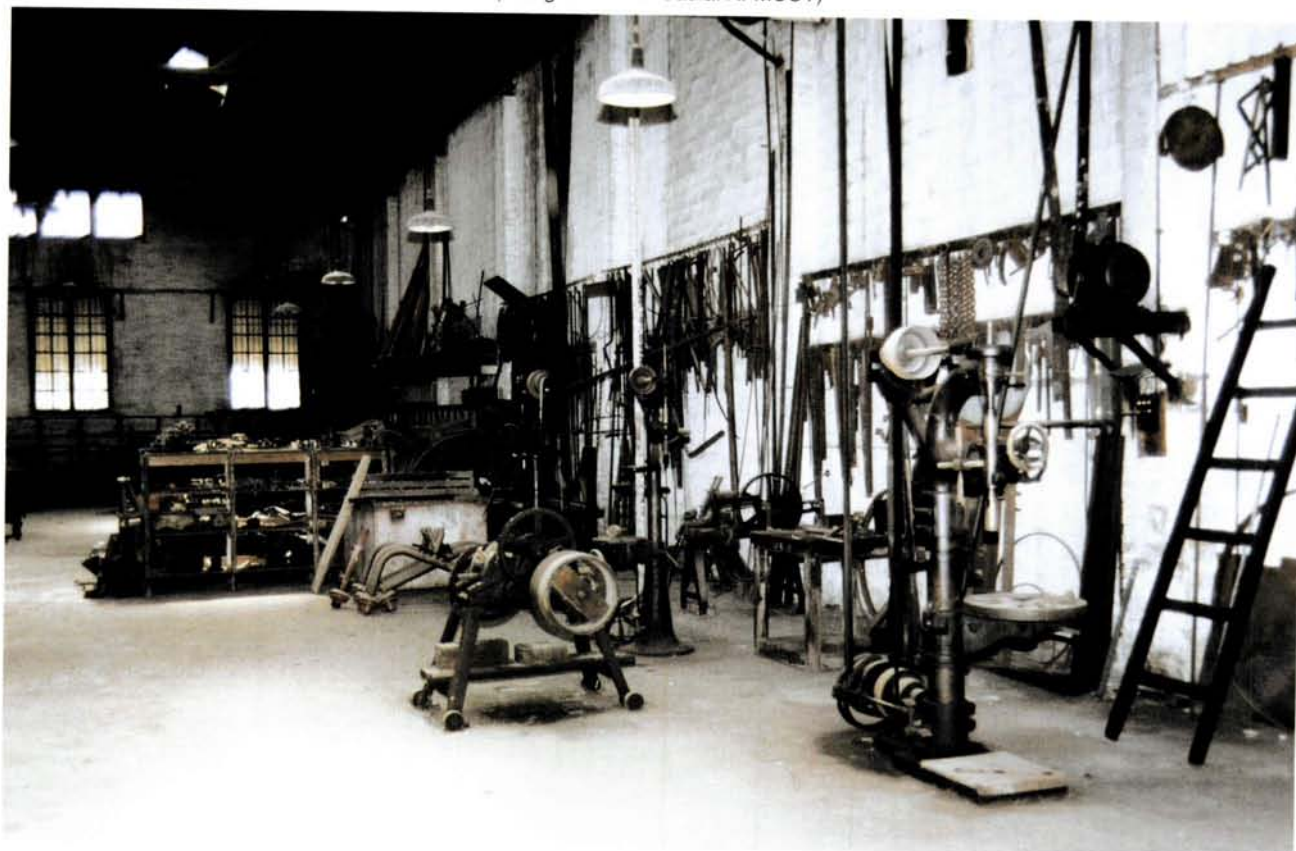
Nau número 12. Secció de Lligadores. Observem les màquines per mecanitzar les peces de les lligadores. Al fons, un taller de forja. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

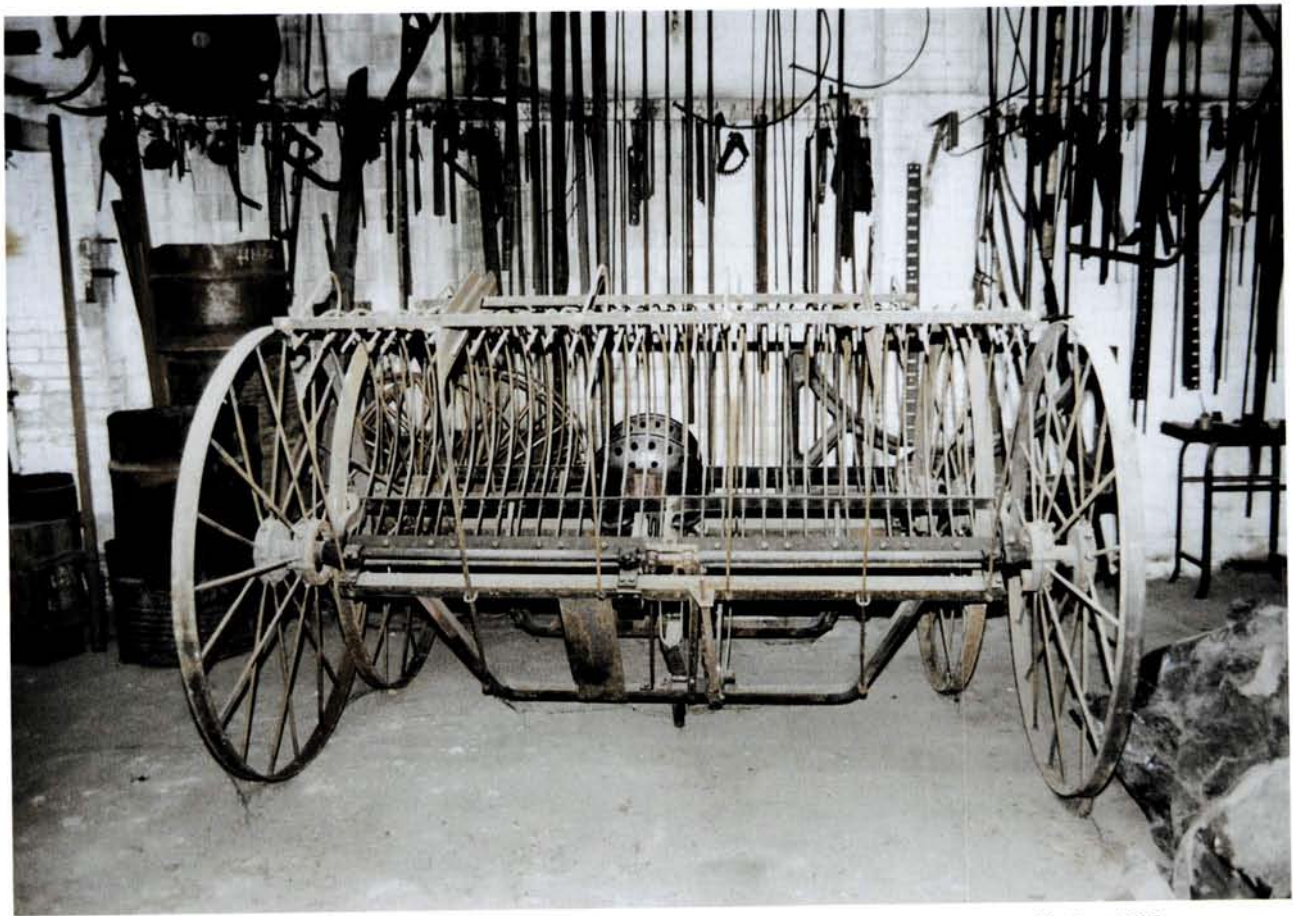

Nau número 12. Al fons de la secció de lligadores trobem aquest taller de forja. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

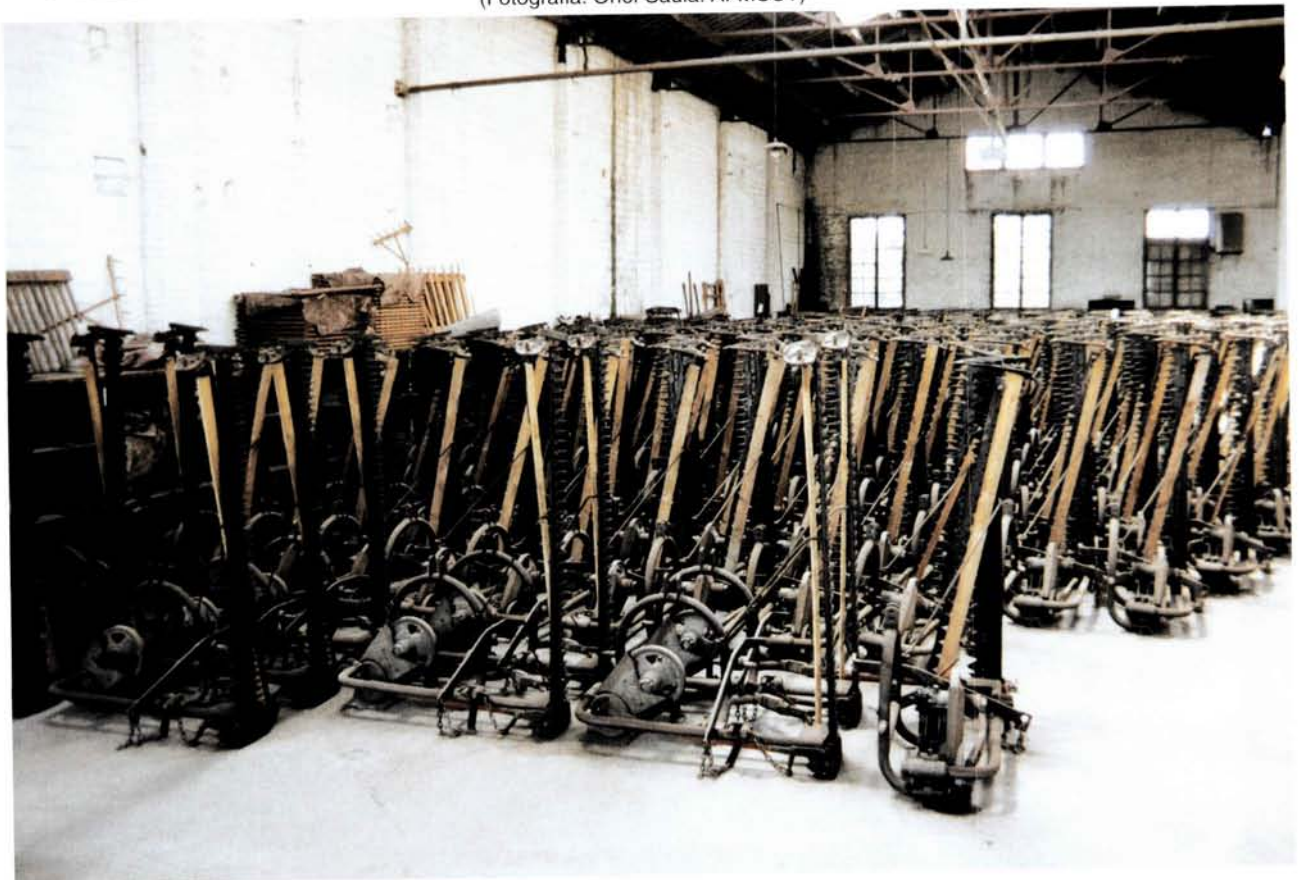
Nau número 13. Secció de Rampills. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

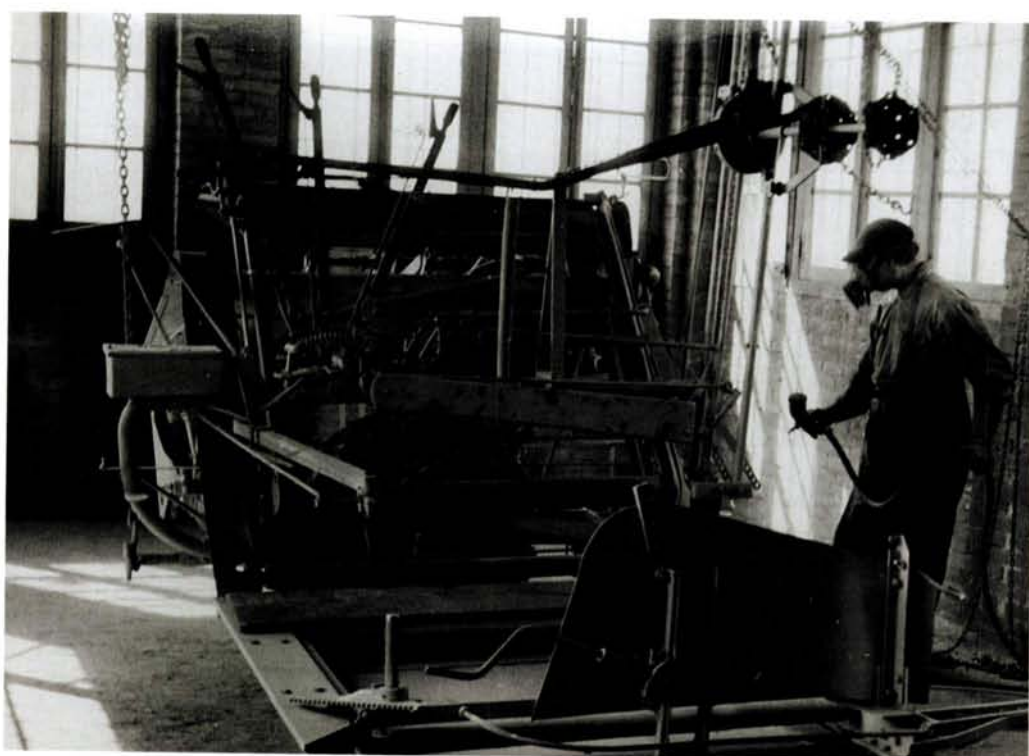
Nau número 13. Un dels diferents models de rampills que es fabricaren en aquesta secció. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número. 14. Secció de Pintura. A la imatge, màquines segadores per a tractor a punt de ser pintades. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 15. Secció de Pintura a Mà; al fons, departament per pintar amb pistola. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 15.
Operari pintant amb
pistola. Any 1958.
(Arxiu de les Indústries
J. Trepal)

Nau número 15. Primer pla d'una màquina dalladora de tracció animal, ja pintada i a punt d'enviament.
Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 16. Magatzem de ferro habilitat per pintar. A la part oposada a aquesta imatge es troba l'Arxiu General de la fàbrica. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 16. Interior de l'Arxiu General de la fàbrica. Centenars de carpetes plenes de documentació, tota una història per descobrir.

Any 1995.

(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 17. Zona de l'encarregat de la fusteria. En primer terme, la màquina afiladora de les serres de cinta.

Any 1995.

(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 17. Secció de Fusteria, on es treballaven les peces de fusta, com les barres de tir, les bieles, les plataformes, els camatimons... Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 18. Magatzem de plantilles i fusta. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Nau número 19. Magatzem de màquines acabades i preparades per a la seva facturació o venda. Any 1995.
(Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Exterior del Departament Comercial, als baixos de la casa on vivia Josep Trepat Galceran. En aquest espai també hi trobem la secció de recanvis i les noves oficines. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Secció de recanvis on es preparaven les comandes gestionades pels representants de l'empresa i les vendes a particulars. Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Oficines generals del Departament Comercial.
Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Despatx del propietari de l'empresa.
Any 1995. (Fotografia: Oriol Saula. AFMCUT)

Vagons de tren carregats amb segadores i gabelladores de la fàbrica J. Trepat a l'estació del ferrocarril de Tàrrrega. Al fons, la serra i ermita de Sant Eloi. Anys 50. (Fotografia: Calafell. Arxiu de les Indústries J. Trepat)

Imatge de l'estació del ferrocarril de Tàrrrega amb un tren en marxa que s'enduu vagons carregats amb màquines agrícoles de la fàbrica J. Trepat. Anys 60. (Fotografia: Calafell. Arxiu de les Indústries J. Trepat)

Estand de la fàbrica J. Trepat al I Concurs de Productes Agrícoles organitzat per l'Ajuntament de Tàrraga i la Cambra de Comerç i Indústria de Tàrraga, l'any 1941. En primer terme, Josep Trepat, i, a la seva dreta, Fermí Cucurull.
 (Fotografia: Calafell. Arxiu de les Indústries J. Trepat)

Estand de la fàbrica J. Trepat al Mercat de l'Automòbil i el Tractor de Tàrraga, mitjans anys 60. A la imatge, d'esquerra a dreta: Josep Real Morros, Magí Ribera Domingo, Josep Salvadó Riera, Ramon Novell Andreu, Joan Vidal Arderiu, Josep Castellví Jordana, Fermí Cucurull Gassó, Pau Manonelles Miret, Josep Pont Creu, Maria del Pilar Marques de Trepat, Jaume Ramon Ripoll, Pere Trepat Garriga, mossèn Josep Serra Janer, Francesc Davi Alomar, Prior Pares Carmelites, Tomàs Briansó Solé, Josep M. Segarra Malla i Francesc Camps Calmet. (Fotografia: Calafell. Arxiu de les Indústries J. Trepat)

Vista de la masia Trepat de Baix, casa pairal de Josep Trepat Galceran.
(Arxiu de les Indústries J. Trepat)

A la imatge veiem d'esquerra a dreta: Serrano Montalvo (Governador civil de Lleida), Josep Serra Teixidó (al darrera), Josep Trepat Galceran, Pau Manonelles Miret, Pere Trepat Garriga i Fermí Cucurull Gassó. Finals anys 60.
(Fotografia: Calafell. Arxiu de les Indústries J. Trepat)

Mostra de màquines dalladores davant la fàbrica J. Trepat, amb i sense els treballadors al damunt.
Anys 40.

(Fotografies: Calafell. Arxiu de les Indústries J. Trepat)

Vista de la fàbrica J. Trepat des de la serra de Sant Eloi. Any 1995.
(Fotografia: Jaume Calafell. Arxiu de les Indústries J. Trepat)